

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 20, 2009 • Vol. C Nr. 159 Kaina 75 c.

Europos miestai nori patys spręsti imigrantų problemas

Jei dabartinės demografinės ir migracijos nuostatos išliks, XXI amžiaus viduryje ES bus praradusi maždaug 65 mln. gyventojų. **SCANPIX** nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 19 d. („Lietuvos žinios“) – Europos miestai nori patys spręsti imigrantų problemas ir naudotis jų rėmimo ir integracijos fondais.

Apie 130 pagrindinių Europos miestų paragino Europos Sąjungos (ES) įstaigas suteikti vietos valdžiai didesnes galias sprendžiant imigra-

cijos reikalus ir pagaliau pripažinti migracijos ekonominę naudą.

Kadangi ES ir pačių valstybių imigracijos politika labiausiai junta ma miestuose, ją vykdanči vietos valdžia nori „aiškiai apibrėžto partnerio vaidmens“.

Šis 130 Europos miestų tinklo „Eurocities“ dokumentas yra atsakas

į Europos Komisijos (EK) šią vasarą pasiūlytą „Stokholmo programą“, kuri ateinantiems 5 metams numato, kaip valstybės narės turi spręsti imigracijos, prieglobsčio suteikimo ir integracijos klausimus. Planui rudenį dar turi pritarti teisingumo ir vidaus reikalų ministrai, tačiau dėl šalių nesutarimų jis greičiausiai dar keisis.

„Eurocities“ pabrėžia, jog diskusija dėl imigracijos turi būti platesnė nei vien saugumo klausimai, be to, metas pripažinti migracijos naudą. Jei dabartinės demografinės ir migracijos nuostatos išliks, XXI amžiaus viduryje ES bus praradusi maždaug 65 mln. gyventojų. Tai labai atsilieps Europos darbo jėgai. 4 darbingo amžiaus asmenims teks 3 nedarbingo amžiaus asmenys (dabar 4 dirbantiesiems tokių tenka 2).

Be to, į pagalbos programas reikia įtraukti ir migrantus iš ES šalių, pavyzdžiui, mokant juos kalbų. Dabar judrūs ES piliečiai negali gauti paramos, **Nukelta į 6 psl.**

Kelių ambasadų uždarymas – neišvengiamas

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas žada tartis, kad kitų metų ministerijos biudžetas nebūtų mažinamas iki dabar planuojamų maždaug 110 mln. litų. Tai būtų perpus mažiau, nei ministerija gavo pernai.

Pasak V. Ušacko, stipriai taupyti jie priversti jau dabar, tačiau dėl tokio finansavimo ministerija esą nebūtų pajėgi vykdyti savo funkcijų, nes tektų uždaryti gerokai daugiau ambasadų, nei planuota iki šiol.

Užsienio reikalų ministras pripažįsta, kad tai neišvengiama, tačiau sako, kad numatomas ministerijos finansavimas yra smūgis Lietuvos diplomatijai. Pasak V. Ušacko, ministerijai būtina bent 150 mln. litų. Tačiau, anot jo, net įtikinus Vyriausybę taip stipriai nemažinti finansavimo, teks atleisti dalį darbuotojų.

V. Ušackas laišku kreipėsi į diplomatus, pranešdamas apie finansinę padėtį ir būsimas taupymo priemones. Pasiūlyti savo išlaidų mažinimo planus užsienio reikalų ministras ambasadorius ragina iki rugsėjo pabaigos, kai Vilniuje vyks metinis ambasadorių suvažiavimas.

V. Ušackas konkrečių atstovybių minėti nenorėjo, bet patvirtino, kad URM, net ir gavusi prašomus 150 mln. litų, būtų priversta uždaryti apie 6 atstovybes, o palikus toki finansavimą, koks numatytas, gali tekti uždaryti net iki 20 atstovybių. Tuo pat metu ministras sakė tikįs, kad finansinis sukrėtimas suteiks atsinaujinimo galimybę.

V. Pociūno žūties bylos ištyrimas – patikrinimas valstybei

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (ELTA) – Artėjant trečioms Lietuvos saugumo karininko Vytauto Pociūno žūties Baltarusijoje metinėms Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) pirmininkas Arvydas Anušauskas sako, kad šios bylos ištyrimas bus patikrinimas valstybei.

Seimo komiteto vadovas apgailestauja, kad aiškaus atsakymo, kurio

laukia ne tik jo šeima, bet ir Lietuvos žmonės, iki šiol nesugebėjo pateikti nei Generalinė prokuratūra, nei kitos atsakingos įstaigos.

„Stebina ir nuvilia nesugebėjimas iki galo ištirti tarnybines pareigas ėjusio pareigūno žūtį. Kai nėra aiškių ir nedviprasmių atsakymų dėl visą Lietuvą sujaudinusios bylos, atsiranda daug erdvės įvairioms inter-

pretacijoms“, – teigia Seimo narys, NSGK pirmininkas A. Anušauskas.

Nors politikas nėra linkęs vertinti ikiteisminio tyrimo, jo teigimu, tam tikras pasyvumas ir abejingumas vis dėlto jaučiamas. „Užsitęsęs V. Pociūno žūties tyrimas vis labiau atitolina galimybes šią bylą ištirti objektyviai ir visapusiškai“, – sako Seimo narys.

Baltijos keliu važiuojantys dviratininkai jau Lietuvoje

Baltijos keliu važiuoja apie 700 dviratininkų.

Balsas.lt nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (BNS) – Baltijos kelio 20-mečiui paminėti skirto dviračių žygio dalyviai jau pasiekė Lietuvą. Kelionę pradėję Taline dviratininkai kirto Latvijos ir Lietuvos sieną, pranešė žygio atstovas Lietuvoje Vaidotas Rutkauskas. Vilnių žygio dalyviai planuoja pasiekti sekmdienį.

Baltijos keliu važiuoja apie 700 dviratininkų. Pervaziavę Estiją ir Latviją dviratininkai teigė nesą labai išvargę, tačiau pripažino, kad juos

nukamavo dažnai užklupdavęs stiprus vėjas ir plaupės lietus.

Žygeiviai nesistengia tik numinti viso atstumo, jie pakeliui lanko istorines ir kultūrines vietas, bendrauja su vietos gyventojais.

„Šis žygis nėra paprastas. Jo metu keliaujame istoriniu keliu, bandomė pajusti tada tvyrojusią dvasią – be prisilietimo prie estų ir latvių gyvenimo, bendravimo su jais tai tiesiog būtų neįmanoma“, – sakė žygio sumanytojas ir vadovas Simonas Arūna.

Šiame numeryje:

- Telkiniai (p. 2)
- Konstitucija ugdo pilietinę savimonę (p. 3)
- Brangi, miela Lietuva (p. 4)
- Kai neapykanta sudrumsčia mintis (p. 5)
- Skaitytojų laišakai (p. 5)
- Kopūstai sotina ir gydo (p. 8)
- Lietuvos kario atsiminimai (p. 9)
- Palangoje – dailininkės iš Cleveland paroda (p. 10)
- Kaimo žmonės Lietuvoje moka linksmintis (p. 11)

Valiutų santykis
1 USD — 2.45 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kas tas „kiauliškas“ gripas, šiandien puolaš žmones visame pasaulyje?! Daugelis mokslininkų teigia, kad naujas A-H1N1 štammas, vadinamas kiaulių gripo virusu, yra keturių gripo formų fragmentų derinys ir kuris negalėjo atsirasti natūralioje aplinkoje. Tad kiaulės čia – niekuo dėtos. Kas iš tiesų tos „kiaulės“, paleidusios virusą į pasaulį – genų inžinieriai, mokslininkai, kuriantys biologinį ginklą, o gal farmacijos šuliai? Pastaruoju metu jie tiesiog vertėsi per galvas kurdami naują vakciną. Per radiją vis dažniau pasigirsta balsų, kad skiepytis bus privaloma. Tačiau kas pasakys, ar ši vakcina tikrai veikli, ar ji neatneš baisių komplikacijų? Gal farmacijos kompanijos šiais sunkiais laikais sumanė gerokai papildyti savo pinigines?

Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

PUTNAM, CT

Tūkstantmetis

Su viso pasaulio lietuviais liepos 5 dieną Lietuvos tūkstantmetį šventė ir Putnam, CT lietuviai. Ses. Bernadeta Matukaitės sukvieisti, jie prisijungė prie Matulaičio Slaugos namų (MSN) lietuvių gyventojų ir Vienuolijos seselių. Iš viso net 40!

Minėjimas vyko MSN svetainėje. 2:30 val. p. p. ses. Bernadeta paskaitė Maldą už Tėvynę, o susirinkusieji pagiedojo „Apsaugok, Aukščiausias“. Viešnia iš Lietuvos, seselė Onutė

Petraškaitė trumpai papasakojo apie šv. Brunoną ir prieš tūkstantį metų pirmą kartą paminėtą Lietuvos vardą istoriniuose šaltiniuose.

Lygiai 2 val. p. p. džiaugsmingai iš visų krūtinų suskambėjo Lietuvos himnas – „Lietuva tėvyne mūsų, Tu didvyrių žeme...“ Po to – patriotinės ir partizanų dainos pianinu akompanuojant Aldonai Prapuolenytei, vaišinamasi vaisiais, pyragėliais, kava ir kitais skanumynais.

Neperdedant – Lietuvos himnas, „Lietuva, brangi“, „Kur lygūs laukai“, „Leiskit į Tėvynę“ ir kitos dainos išspaudė ne vieną ašarą dainuojantiems ir besiklausantiems. Nenorai skirstėsi susirinkusieji. Ne vienas linkėjo kitais metais rinktis švęsti 1001-tį, nes švenčiant 1000-tį širdžiai buvo labai gera ir šilta.

Ačiū seselei Bernadetai.

Talkininkė

Matulaičio Namų gyventojai, seselės, kunigai ir svečiai susirenkę į Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimą.

Prano Valio nuotr.

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Londonė pristatomas „Baltijos kelias“

Rugpjūčio 26 – rugsėjo 4 dienomis Europos komisijos atstovybė Jungtinėje Karalystėje kviečia į parodą „Baltijos kelias“. Parodos rengėjai Mantas Sauja, Ingutė Sorakaitė, Liudas Grakauskas ir Andrius Kasparavičius surinko vaizdo juostas, filmuotus 1989 m. rugpjūčio 23 dieną, Baltijos kelio akcijos metu. Skirtingų autorių, vienu metu filmavusių Estijoje, Lietuvoje ir Latvijoje, medžiaga sumontuota į tris atskiras sekas. Vaizdai nufilmuoti skirtingose gyvos grandinės atkarpose rodomi trijuose ekranuose. Parodos lankytojai, dalyvavę akcijoje, turės galimybę prisiminti renginį, atpažinti laiką bei įvykius, išvysti pirmą kartą viešai rodomų privačių juostų turinį. Bus proga dar sykį priminti, kuo alsavo Baltijos šalys prieš 20 metų. Parodos atidarymas – rugpjūčio 25 dieną Europos komisijos atstovybėje Jungtinėje Karalystėje, 12 Star Gallery.

Baltijos kelias sukvietė į beveik 600 km ilgio Baltijos kelio grandinę beveik milijoną Estijos, Latvijos ir Lietuvos piliečių, šitokiu būdu pareiškusių savo siekį kovoti už demok-

ratiją, laisvę ir nepriklausomybę. Ji buvo skirta paminėti 1939 m. rugpjūčio 23 d. slapta pasirašytų Molotovo-Ribbentrop paktų 50-ąsias metines, sąlygojusias Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių praradimą.

Išpūdinga Baltijos šalių grandinė, plintanti tarptautinė parama ir istorinės tiesos atskleidimas privertė SSRS Liaudies deputatų suvažiavimą pripažinti, kad 1939 m. nacistinės Vokietijos ir stalinistinės Sovietų

Sąjungos slapti susitarimai neturi juridinės galios. Slaptųjų protokolų pasmerkimas padidino Estijos, Latvijos ir Lietuvos galimybę atkurti nepriklausomybę, paskatino demokratinių procesų plėtrą Rytų Europos šalyse bei pačioje Sovietų Sąjungoje.

2009 metų liepos pabaigoje Baltijos kelias buvo įtrauktas į UNESCO Pasaulio atminties registrą.

www.lietuviams.com

Baltijos kelias.

www.kaunosajudis.lt nuotr.

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klausykite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

PSICHOLOGINĖS
PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.:
1-866-438-7400

pirmadienį ir ketvirtadienį
nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

SAVIŽUDYBĖS SINDROMAS

VYTAUTAS LANDSBERGIS

Kas ką? Ar tas dalies mūsų žmonių tarsi neveikiamas potraukis naikintis, niekintis, tryptis, trumpintis, išsiregistruoti, nebebūti, apsvaigus užsimušinėti, kurio galutinis rezultatas būtų išregistruota šalis ir tauta? O gal vis dėlto valia gyventi, būti, kuri priešindamasi kils iš gelmių ir įveiks aną naikinimosi sindromą? Kuri laimės, kuri nugalės – nemeilė ar meilė?

Brangieji, yra Lietuvoje daug gražių žmonių ir gerų širdžių, puoselėjamų nepaprastų gamtos kampelių. Yra nuostabių vaikų ir kilnių pastangų. Bet galėčiau jums versti laikraščių ir žurnalų puslapius ir dažnai parodyčiau besivaipantį saviniekos ir savižudos sindromą. O išsigimėliškų nusikaltimų kronikos, o be meilės paliktų mažamečių žiaurėjimas... Galų gale, dorovinis abejingumas. Nelyginant lėbautojų sąslavynai paupiais, paežeriais formuojasi ciniškai „modernusis“ matymo ir buvimo būdas. Jau jis nūdienos lietuvių – ne Simono Daukanto kalnėnų ir žemaičių, – ir ypač apsinuoginąs internete. Lyg mados, o gal širdies liepami pūstų į vieną dūdą. Jis natūraliai nepakenčia tiesos, gyvybės ir grožio, nes pats neišbrenda iš kitokios substancijos, kuria taip malonu mėgautis. Toks tatau būdas, atleiskite, beprasmybės mirtininkų.

Antai žinia, kaip interneto skaitytojai atsiliepė į pranešimą, kad bus geri orai. 60 procentų reagavo neigiamai, „taip pat ir necenzūriškai“ (S. Kairys. Savaitė bus šilta. Kaip šlykštu! – „Atgimimas“, 2009. 07. 31/ 08. 06, Nr. 26). Jeigu jau taip dėl paprastos geros žinios, o ką kalbėti apie rimtesnius pasvarstymus, tai bene pagrįsta ir rašančiojo išvalga (ten pat): „Gal internete atvirai reiškiamo pagieža yra lyg ledkalnio viršūnė, po kuria slepiasi milžiniška visuotinės neapykantos bei nihilizmo masė?“

Imkime dar kiek įspūdžių iš pastarųjų savaitių spaudos. Antai smaginosi žinovai recenzentai, kaip čia įmančiau suniekinus Vinco Kudirkos paminklą Vilniuje. Gerai, kad vienam ramiau mąstančiam buvo leista atsakyti tuose pačiuose „Šiaurės Atėnuose“. Tai demokratijos požymis. (Beje, pasiskolinau anos replikos pavadinimą straipsnio pradžiai). Bet mūsų valdžia vis tiek blogiausia pasaulyje, tokia ir valstybė – taip tūlas vis nurašo. Pasismagina čia ir „Atgimimas“ (žmonės, neišgalintys atostogauti užsieny – „baudžiauninkai“), ir „Veidas“ (citatų būtų iš kiekvieno vedamojo), net „Lietuvos žinios“. Žymiam rašytojui, kuriuo ir jaunimas norėtų sekti, Lietuvos valstybė panaši į „kakojančio labradoro snukį“. Gal turi žmogus tą labradorą, tad pagal jį toliau nupaišo ir „apibendrintą“ jau kiekvieno lietuvio politiko portretą – „veide begalinis liūdesys“ ir mėšlas ant piliečių galvų. Kadangi politikų veidams liūdesys realiai nebūdingas, tad rašyta, matyt, socre-

alistiškai, dėl gražaus žodžio ir iš labai aukštai iškeltos dramblio kaulo bokšto. Nuo ten rašytojas regėjo ir savaip apibūdino džiaugsmingus jau naujos Lietuvos vaikų ir jaunuolių veidus Dainų šventės estradoje. Pacituoti negaliu, senojo tipo šratinukas užspringsta. Bet ir „Lietuvos rytas“ verčiau nebūtų spausdinęs.

Ateikit, rašytojau, išsiblaivykit iš savo tulžies ir pagerinkit Lietuvos valstybę, jos politiką. Nekrausit juk mėšlo.

Kadaise, kai kviesdavau konkrečiai po Kovo 11-osios, ne vienas mandagiai aiškinosi – taip, Sąjūdžiui pritariau ir dalyvavau, bet dabar grįžtu prie savo darbų, o jums linkiu ištvermės. Tačiau tokio degradavimo tikrai nebuvo. Ir būriai jaunikaičių atėjo dirbti valstybei, tarp jų į studentą panašus ministras Darius Kuolys. Daugeliui dabartinių pusamžių inteligentų linkėčiau perskaityti jau cituotą ir dar sykį cituojamą „Akiračių“ straipsnį: „Piliečiai, kurie niekina savo valstybę, neišvengiamai pirmiausia baudžia patys save. Kaip? Iš pradžių tampa tušciaiduriai, paskui...“ Nutrūkusį sakinį pabaigčiau: „postmodernistai“. (Tušti puodai garsiai skamba?) Kurie nesutinkate, kultūros meistrai ją atspindintys bei formuojantys (arba atvirkščiai), ateikite pasiginčyti be pagiežos.

Jau Sąjūdžio Steigiamajame vienas pasakė: „gyvenam kultūros griuvėsiuose“. (Ne Tomas Venclova). Betgi tikėjome nelaimę pasitraukiant. O ji štai suklestėjo, išsiplėtojo per talentų saviraišką į viešą saviraišką („Žali“, „Madagaskaras“, „Durnių laivas“). Jau kokiam „priešui nestygstančiam“ nė darbuotis nereikia, tik patenkintam rankas trinti: žiū, ši maištingoji nepragmatiškų sukilėlių ir sąjūdininkų gentis galų gale nutarė likviduotis, ir pradeda nuo dvasios. Mat kai kultūra nekūrybiška, ji griovybiška.

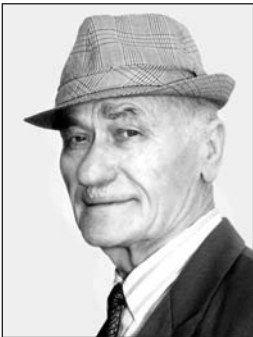
Vyresni literatai dažniausiai rūpinasi. Kartkartėmis tautos padėtimi ir ateitimi, paprastai, žmonių dorove, dar kuo nors. Jaunesni dažniau tyčiojasi. Tai nesąmoningas benamių, nesubrendėlių arba padugnių bruožas, panašiai kaip nublokšto senuko užspardymas arba mergelių rėdymasis prostitutėmis. Bet jei pastarasis – veikiau neišmanymo padarinys ir gal jau praeina, tai patyčios iš visko yra tų piktų, nelaimingų sielų šauksmas. Štai jau greit dvidešimt metų, kaip komerciniai dienraščiai tyčiojasi iš prisikėlusios Lietuvos gyvenimo. Nemaža dalimi jį ir formuoja. Vargšė spauda, vargšai taip nusipelnę žurnalistai. Esu tikras, kad kitaip dirbantieji jaučiasi geriau. Ir vis laukiau jų visų terpėje kokio sukilimo, atgimimo. O pirmiausia – šviesuomenės, kuri sukrustų, prabiltų verta to vardo. Norėkim gyventi, nesukubėkim naikintis.

Gražu, kad vėl gimsta daugiau vaikų.

Bernardinai.lt

Konstitucija ugdo pilietinę savimonę

EDMUNDAS SIMANAITIS

Žiniasklaidoje pasirodo pranešimų apie Krašto apsaugos reformas. Dažniausiai kalba sukasi apie profesionalią ar šauktinių kariuomenę, kariuomenės rezervą, rečiau – apie finansavimo galimybes sunkmečio sąlygomis. Šių temų giliau nenagrinėsiu. Kaip buvęs krašto apsaugos pareigūnas, neretai sulaukiu iš piliečių klausimų, į kuriuos ne visada galiu pakankamai aiškiai atsakyti. Klausimai atspindi pilietinės visuomenės nerimą ir rūpestį.

Bene pats kebliausias klausimas skamba taip: kodėl valdžia ir piliečiai nepaiso Lietuvos Respublikos Konstitucijos 139 str., bylojanti, kad „Lietuvos valstybės gynimas nuo užsienio ginkluoto užpuolimo – kiekvieno LR piliečio teisė ir pareiga? Įstatymo nustatyta tvarka LR piliečiai privalo atlikti karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą (...)“?

Ar nebuvo pažeista Konstitucija, kai Krašto apsaugos ministras savo įsakymu nutraukė jaunuolių šaukimą į kariuomenę? Ar šiuo teisiniu aktu nepažeidžiama minėtoji piliečių konstitucinė teisė ir pareiga atlikti privalomąją karo tarnybą? Pravartu priminti, kad Konstitucijos 7 str. trumpai ir aiškiai skelbia, kad „negalioja joks įstatymas ar kitas aktas priešingas Konstitucijai“. Konstitucinis Teismas dar nepaskelbė savo nuosprendžio – dėl Konstitucijos pažeidimo.

Teko girdėti aiškinimų, esą norintieji atlikti karo tarnybą gali stoti į savanorių pajėgas ar šaulių sąjungą, kur galėtų išeiti nors bazinį jaunojo kario kursą. Tačiau ar leistina konstitucinę prievolę paversti nevaldoma saviveikla? Tai vienas klausimas, į kurį galėtų geriausiai atsakyti patyręs mokesčių kontrolierius: ar paspartėtų, pagerėtų mokesčių surinkimas kokiam nors ministrui leidus verslininkams mokėti mokesčius savo nuožiūra, kiek kas nori ar gali?

Tačiau ne tik piliečius, bet ir specialistus stulbina reformos vykdytojų teisinis – organizacinis neprofesionalumas. Savaime peršasi klausimas, kodėl buvo pirmiau sugriauta veikusi, gal ir nelabai tobula, šauktinių apmokymo tvarka? Kodėl nebuvo iš anksto patvirtintos Savanorių pajėgų bei Šaulių sąjungos teisės, pareigos, atsakomybė, žinoma, ir finansavimas už Konstitucijos 139 str. vykdymo tęstinumą pagal naują tvarką?

Profesionalios karo tarnybos ir šauktinių kariuomenės santykis, matyt, būtų keičiamas atsižvelgiant į geopolitinę padėtį regione, o privalomosios karo tarnybos trukmė – atsižvelgiant į finansinį, politinį, nacionalinio saugumo veiksnius, galėtų būti mažiausia – pora mėnesių arba daugiau.

Tačiau tokį apmokymą turėtų išeiti be išimties visi sveiki jaunuoliai. Reikėtų leisti šauktiniams pasirinkti jiems tinkamą tarnybos metą (mėnesį). Tuo būtų ypač suinteresuoti studentai, kai kurių kitų profesijų žmonės. Piliečiai turi būti apmokyti savigynos kurso, nes ne laikas kurtus laikinti, prasidėjus medžioklei.

Savaime suprantama, teigiamai išsispręstų ir kariuomenės rezervo problema. Kaip teigia buvęs kariuomenės vadas gen. mjr. J. Kronkaitis („Voruta“, 2009 m. rugpjūčio 09 d.), Suomija turi reguliariosios kariuomenės 30,000, o rezervu 350,000 karių. Mančiau, kad panašus santykis 1:11 tikėtų ir Lietuvai.

Įvykiai Gruzijoje, kaip ir Čėčėnų Respublikoje Ičkerija, išakmiai įspėja visas ištrūkusias iš sovietų okupacijos šalis, kad dekolonizacija Rytuose dar nėra populiari, atvirkščiai, gausėja imperinės politikos tęstinumo apraiškų. Netrūksta raginimų susigrąžinti kadais pagal Stalino-Hitlerio suokalbį užgrobtas nepriklausomų valstybių teritorijas.

Lietuvos narystė NATO ir Europos Sąjungoje – patikimas rytinių sienų saugumo užtikrintojas. Tačiau vidaus politikoje sprendinų reikalų nemažėja. Buvome ir esame ES paribio valstybė. Nereikia painioti pagarbos jausmų rusų tautai, patyrusiai skaudžias komunistinės valdžios represijas, su totalitarinių režimų imperiniais kėsmais.

Lietuvoje nemaža dalis jaunimo aktyviai dalyvauja patriotinėje, kultūrinėje, sporto veikloje. Atkurta šauktinių kariuomenė, be jokios abejonės, labai pagyventų pilietinį požiūrį į Šeimą-Mokyklą-Kariuomenę. Nubrauktinas ir Bažnyčios vaidmuo. Drįstu teigti, kad dėl pirmumo varžytųsi Mokykla ir Kariuomenė tuo pačiu padėdama ir Šeimai, kuri nūnai stokoja moralinės ir kitokios paramos.

Evangelijos paskelbimo ir Lietuvos Vardo1000-mečio šventė

Spalio 23-25 dienomis Čikagoje vyks Evangelijos paskelbimo ir Lietuvos Vardo Tūkstantmečio šventė. Šia proga spalio 25 d., sekmadienį, 3 v. popiet Šventojo Vardo Čikagos katedroje bus celebruojamos iškilmingos šv. Mišios.

Brangi, miela, sunkiai prieinama Lietuva

RITONĖ RUDAITIENĖ

Neabejotinai svarbiausias Lietuvos vardo tūkstantmečio paminėjimo renginys buvo Dainų šventė „Amžių sutartinė“, gražiai sutapusi su Mindaugo karūnavimo (Valstybės diena) liepos 6-tąja. Tai buvo visų renginių kulminacinis taškas, į kurį įsiliejo ankstyvesnieji: liepos 1 d. atidarymo koncertas „Pasveikinkim vieni kitus“, liepos 2 d. chorinės muzikos vakaras „Šimtmečio dainos“ ir ansamblių vakaras „Metai“, liepos 3 d. jaunimo dainų diena „Skambantys vaikystės sodai“, liepos 4 d. folkloro diena „Žemynėle žiedkėlėle“ ir pučiamųjų orkestrų koncertas „Vario audra“, liepos 5 d. jungtinis mėgėjų teatrų spektaklis „Amerika pirtyje“ ir šokių diena „Laiko brydėm“. Dar vyko „Vienybės medžio“ įamžinimas Vingio parke, Vinco Kudirkos paminklo atidengimas Vinco Kudirkos aikštėje, įvairių šia proga meno parodų atidarymas, šv. Mišios, koncertai bažnyčiose ir t. t.

Iš tikro, kaip pastebi „Tėviškės žiburiai“, Lietuva gali didžiuotis ne tik savitu liaudies menu ir kūryba, bet ir žmonėmis, kurie savo darbus ir kūrybą skiria visų gerovei. Deja, taip kol kas dar negalima pasakyti apie mūsų krašto vadovybę ir verslo žmones, kurie net krizės metu įstengia statyti privačius namus, kainuojančius daugiau nei 28 milijonus litų.

O Lietuva tampa vis labiau atskirta ir į ją patekti, bent iš JAV, yra beveik sunkiau, brangiau ir užtrunka ilgiau nei nuvykti į Kiniją! Būtų įdomu padaryti apklausą apie įvairius nuotykius ir nesėkmes, kurias teko patirti beveik visiems šią vasarą keliavusiems į Lietuvą. Skrydžių Lietuvos oro linijomis praradimas gali atsiliepti Lietuvos turizmui. O

Šokių diena „Laiko brydėm“ Žalgirio stadione, Vilniuje.

tai būtų didelis nuostolis, nes pelningesnio verslo mūsų tėvynė kol kas vargiai ar turi. Pažįstami ir draugai teiraujasi, ką teko per beveik mėnesį laiko patirti tėvynėje? Pirmiausia, visą pirmąją savaitę praleidome besilankydami jubiliejinės šventės renginiuose. Pradėjome su opera „Pilėnai“ Trakų pilyje. Nors solistams, ypač moterų balsams, pilies kieme techniniai garso įrengimai nebuvo dėkingi, viską atpirkio natūralus scenovaizdis. Trūko tik raitelių ant šaunių žirgų...

Aplankiau keletą puikių parodų. Taikomosios dailės muziejuje vyko Tūkstantmečio tarptautinės parodos: „Vavelis Vilniuje“, „Lietuva senuosiuose istorijos šaltiniuose“ ir „Baltų menas“. Ypač didelį įspūdį padarė Lietuvos istorijos dokumentų, leidinių bei žemėlapių paroda, apimanti valstybės raidą nuo 1009 m. Kvedlinburgo analų iki šių laikų valstybės

įstojimo į NATO ir Europos Sąjungą. Ne mažesnę įspūdį padarė „Baltų meno“ parodoje rodomi daugiau nei 700 baltų meno pavyzdžių – puošnių LDK diduomenės papuošalų ir įvairių meno darbų iš metalo, gintaro, žalvario, kaulo, rago, suvežtų iš įvairių Lietuvos ir Europos muziejų. Išleistas puikus, spalvotų nuotraukų net 5 kg sveriantis katalogas, kainuojantis tik 50 Lt.

Nacionalinėje dailės galerijoje vyko paroda „Mikalojaus Konstantino Čiurlionio ir amžininkų kūryba“, kurioje pristatomi XX a. pradžios menininkų darbai. Buvo labai įdomu palyginti, ką tuo pačiu metu kūrė Čiurlionis ir jo bendraamžiai. Nacionalinės dailės galerija turi net 14 salių, skirtų parodoms. Ten pat teko aplankyti XX a. Lietuvos dailės parodą ir vestibulyje įrengtą taktilinę parodą „Magiškas M. K. Čiurlionio pasaulis. Zodiakas“. Tai pagal Čiurlionio paveikslus sukurti vitražai, kurių tam tikras vietas palietus, galima išgirsti vandens čiurlenimą, jūros ošimą, vėjo švilpavimą ir kitus gamtos garsus. Tai puiki dovana asmenims, kurie turi regėjimo negalią.

Taip pat teko ilgiau paviešėti pusseserės gimtajame Mineikiškių dvare netoli Pasvalio. Sugrįžus iš tremties Sibire, kur gyvybę prarado vos 38 metų sulaukęs tėvelis, pusseserė Kaune baigė aukštuosius mokslus, išėjo į pensiją ir nutarė sugrįžti tėviškėn. Visą gyvenimą jautusi gilią dvasinę trauką savo protėvių lizdui (senelė buvo Vileišytė), Kaune paliko sūnui butą ir su vyru ryžosi iš naujo atstatyti kolchozo gyventojų nuteriotą gyvenamąjį pastatą. Pamažu iškuopė šiukšles, įstatė naujus langus, pakeitė prakiurusį stogą. Dabar „ūkininkauja“ sode, darže ir už daržo jai sugrąžintame miškelyje. Netoli Mineikiškių gyvena dar keletas iš miesto sugrįžusių pensininkų: akių gydytoja, literatūrą dėstęs pedagogas, jo logopedė žmona. Visi įsijungė ir aktyviai dalyvauja Pasvalio ir Krinčino miestelių kultūriniame ir religiniame gyvenime. Gražiai tvarkdamiesi rodo kitiems pavyzdį.

Apsilankiau Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje. Esu ten nusiuntusi tėvelio (Mykolo Tonkūno) autobiografiją ir kitokią šeimos medžiagą, kuri laikoma kruopščiai tvarkomuose kraštiečių archyvuose. Biblioteka yra įsikūrusi miestelio centre, dviejų aukštų pastate. Labai moderniai sutvarkyta, kompiuterizuota, turinti nemažai gerų

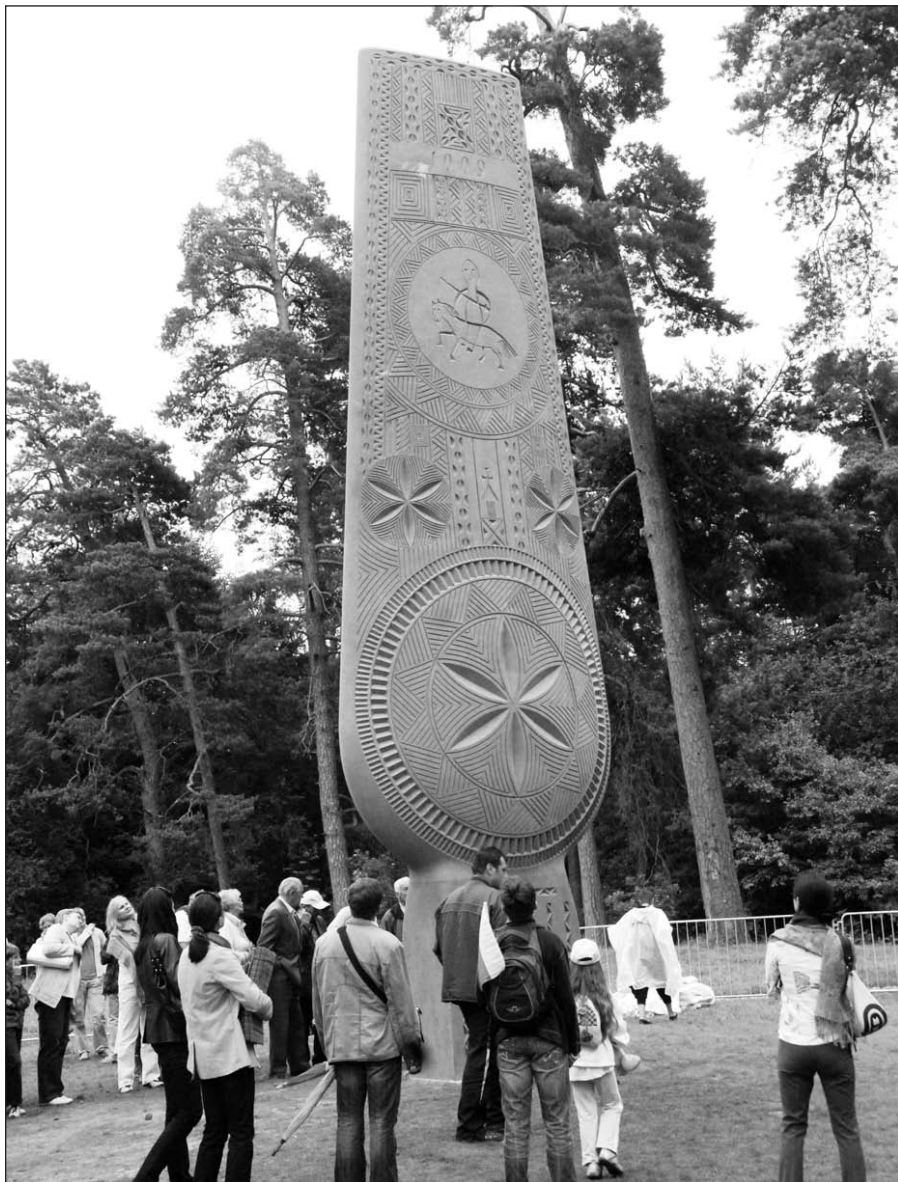
knygų. Turi periodinės spaudos skaityklą ir atskirą vaikams skirtų knygų ir leidinių kambarį. Koridoriai išpuošti Petro Vileišio gimnazijos mokinių rinktiniais meno kūriniais. Dažnai vyksta įvairios paskaitos ir koncertai. Dukart per metus išleidžiamas kokybiškas Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalas „Šiaurietiški atsivėrimai“. Čia yra įrengtas Mariaus Katiliškio atminimo kambarys su jo rašomuoju stalu, rašomąja mašinėle, pyptkių rinkiniu, įvairiais raštais, rankraščiais, laiškais, dokumentais, fotografijomis ir knygomis.

Su kokia meile ir pasididžiavimu Vitalija Kazilionytė (knygos apie Julijoną Būtėną „Sakalai parsiskrido“ sudarytoja) rodė sukaupią archyvinę medžiagą apie pasvalietišką egzilų susigrąžinimą per jų kūrybą: Mariaus Katiliškio, Česlovo Senkevičiaus, Bernardo Brazdžionio, diplomato Stasio Antano Bačkio, Mykolo Jaseno, Barboros Vileišytės, Algio Mickūno, Mykolo Tonkūno ir kitų!

Važinėjant po kraštą, teko pastebėti, kad Lietuvos miestai ir miesteliai darosi vis gražesni ir patrauklesni. Bet iš lėktuvo skrydžio vienkienų vaizdas dar labai liūdnas. Nedidelį pilki ir sukrypę pastatai su sulopytais surūdijusios skardos stogais byloja didelį kaimo žmonių neturtą. Dėl šio vaizdo tėvynės politikai ir milijonieriai didžiuotis tikrai negali.

Ketverius metus nebuvo Lietuvoje, šį kartą susidūriau su nelauktu rūpesčiu. Teko patirti, kad Lietuvos gražiausiuose gamtos kampeliuose prie ežerų ir pamiškėse yra įrengiamos aikštės ir lauzavietės senovės dievų ir dievaičių garbinti. Čia yra švenčiamos Perkūno ir meilės deivės Mildos šventės, čia su pagoniškėmis apeigomis vyksta vestuvės ir kūdikių „krikštynos“. Lietuvos jaunimui, kuris šeimose stokoja religinio-katalikiško auklėjimo, hindu ir Krišna išpažinėjų peršama religija neprigijo, jie pasirinko grįžti į gilioje senovėje prosenelių praktikuotą pagonybę. Šis judėjimas, patrauklus jaunimui dėl įvairių senovinių apeigų, papročių, dainų ir žaidimų, sparčiai auga ir plinta.

Norėčiau dar pasidalinti įspūdžiais apie Lietuvoje švenčiamus giminių susitikimus, apie išvyką į Seinus, Žalgirio mūšio vietą, Marienburgo kryžiuočių ordino legendinę viduramžių pilį, Dancigą ir Hitlerio garsiąją slėptuvę – bunkerį. Tačiau rašins darosi per ilgas, tad gal kitą kartą...

„Vienybės medis“ Vingio parke.

Rimo Gedeikos nuotraukos.

Komentaras

Kai neapykanta sudrumsčia mintis

(Atsakymas R. Ražauskienei)

ALGIMANTAS S. GEČYS

Nepatogu prisipažinti, kad sulaukęs dienraščio „Draugas“ pirma peržvelgiu, kas rašoma skyrelyje „Laiškai, nuomonės ir komentarai“. Manau, jog tai neornamentuotas „tautos balsas“, leidžiantis pajusti, kaip skaitytojai priima pasaulio įvykius, spaudos bendradarbių analizes, vienu ar kitu klausimu vertina Lietuvos valdžios bei užsienio lietuvių organizacijų vadovybių pastangas.

Nejaukiausiai pasijutau perskaitęs š. m. rugpjūčio 5 d. „Drauge“ išspausdintą Rožės Ražauskienės „komentarą“ „Lietuvių Bendruomenė Amerikoje“. Straipsnio fraziologija, kalbant apie „nediplomuotus“ patriotus angliakasių, diplomuotų „antrabangių pasimetimą“, jų „purviną istoriją“, „palaidotą LB gerą vardą“, tariamus LB planus susidoroti su BALF'u ir t.t. man priminė praeityje Chicagoje leisto dienraščio „Naujienos“ stilių. Pagalvojau, kaip autorei turi būti sunku turėti savyje sukaupus tiek daug pagiežos ir neapykantos JAV Lietuvių Bendruomenei. Kaip gaila, kad metų tėkmė, Anapilin iškeliavusių lietuviškos veiklos darbuotojų šviesūs pavyzdžiai, Lietuvos atkurta valstybinė nepriklausomybė neatnešė autorei vidinės ramybės, noro suprasti, kad gali būti kitaip, negu ji mąstančių.

1968 metais, užsienio lietuviams švenčiant Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimtmečio sukaktį, Broniaus Nainio vadovaujama JAV LB Krašto valdyba ryžosi suaktyvinti JAV LB vykdomą Lietuvos laisvinimo srities veiklą. JAV užsiauginus gražų būrį jaunų visuomenės veikėjų, manyta, jog palikti didžiulę, JAV lietuvių apjungiančią instituciją už laisvinimo veiklos ribų yra nusikaltimas prieš svetimųjų okupacijos niokojamą tautą. JAV LB Krašto valdybos sprendimą neilgai trukus patvirtino ir JAV LB taryba, Philadelphia vykusioje sesijoje įsteigdama JAV LB Visuomeninių reikalų tarybą. Apie 1974–1975 metus keliose JAV vietovėse (Cicero, Marquette Park, Indiana valstijoje) atsirado JAV LB įsijungimui į Lietuvos laisvinimo veiklą nepritariančios vienetai, apsijungę po įkurtos ir Illinois valstijoje inkorporuotos „Reorganizuotos JAV LB“ (RLB) vėliava. RLB užnugaryje buvo „Naujienų“ dienraščio vyriausias redaktorius ir ALT'o sekretorius dr. Pijus Grigaitis. RLB vadovybėje atsirado kelių nepriklausomoje Lietuvoje veikusių politinių srovių atstovai. Pastebėtina, kad „Draugo“ vadovybė besąlygiškai rėmė JAV LB priimtą sprendimą darbuotis „Lietuvos laisvinimo veikloje“.

Didesnės veiklos nerodanti, tačiau daugiau kaip dešimtmetį Illinois valstijos dokumentuose buvusi inkorporuota RLB, sudarė nepatogumų naujai į kitas darbo sritis įsijungiančiai JAV LB. Reikėjo tartis, griauti konkrečią bendruomeninę veiklą stabdančias kliūtis. 1986 metų gruodį, taigi prieš beveik 23 metus, to me-

to JAV LB vadovybė (Vytautas Volderas, Algis Rugienius ir Algimantas Gečys) ir JAV RLB vadovybė (dr. Vladas Šimaitis, kun. kan. Vaclovas Zakarauskas ir dr. Vytautas Dargis) pasirašė susitarimą, atšaukiantį JAV teisme užvestas bylas, įsipareigojo naujų bylų nepradėti, finansinių ieškinių nekelti. Konfliktuojančios pusės sutarė pokalbių keliu ieškoti „... vienais LB organizaciniais pagrindais apjungti abiejų šalių veiklą. Einant prie šio tikslo (...) vadovai nepuldinėja žodžiais ar spaudoje antros pusės. Tačiau į neatsakomųjų asmenų išsišokimus nekreipia dėmesio. (...) Kol siekiama vieno kelio, tačiau JAV LB ir JAV RLB dar tenka atskirai dirbti (...) Viliamės, kad šis susitarimas pakels išeivijos nuotaikas, teiks skaidresnių vilčių ateičiai, didins pasitikėjimą sava visuomene ir ryškins, kad smulkmenos nemaišo kelių, kai stengiamės padėti okupuotai Lietuvai, išmintingai vertindami savo uždavinius.“

R. Ražauskienės straipsnį laiku tau, ką susitarime pavadiname „neatsakingų asmenų išsišokimu“. Praėjus daugiau kaip dvidešimtmečiui nuo susitarimo pasirašymo, galime pasidžiaugti, kad turime nepriklausomą Lietuvos valstybę, Pasaulio LB, veikiančią 41-oje užsienio valstybėje, vieną visus apjungiančią JAV LB. Neatsakingai elgčiausi neigiamai kalbėdamas apie RLB. Šiandien RLB neegzistuojant ir nė vienas iš susitarimą pasirašiusių RLB pareigūnų nesant gyvam, tinka lotyniška patarlė „Apie mirusius arba gerai, arba nieko“. Manau, jog RLB steigėjų būta patriotų lietuvių, psichologiškai nepajėgusių srovinius interesus tinkamai derinti su konkrečiai Pasaulio LB institucijai VLIK'o parašytos „Lietuvių Chartos“ principais.

R. Ražauskienės straipsnio „deimančiukas“ – patarimas Lietuvos prezidentei D. Grybauskaitei: „JAV LB valdžiai duoti didelį papeikimą už savo tiesioginio darbo apleidimą, už tiek daug lietuviškų parapijų praradimą“. Ką gi, R. Ražauskienei LB yra visų blogybių iškūnijimas. Ji nematanti, kad JAV labai trūksta lietuvių kunigų, kad buvusiuose lietuvių telkiniuose šiandien gyvena kitataučiai, kad tik trečdalis JAV tikinčiųjų sekmadieniais lanko bažnyčią. Ji nežino, jog sovietinė okupacija yra stipriai paveikusi Lietuvos šeimose vykdytą tikėjimo tiesų bei tradicijų diegimą, kad bažnyčių uždarymai bei sujungimai nėra vien tik lietuvių ar kitų tautinių grupių problema. Philadelphia miesto pašonėje esanti Camden vyskupija (New Jersey valstijoje) iki 2010 metų pabaigos iš dabartiniu metu veikiančių 126 amerikiečių parapijų paliks tik 68. Taigi, nesišvaistykime nepagrįstais priekaištais, neatnaujinkime laiko užgydytų visuomeninių nesutarimų žaizdų. Mūsų per mažai, kad savitarpy naujai skaldytumėmės. Kiekvienas esame reikalingas sava parapijai, savam lietuvių centrui, savoms organizacijoms, mus visus apjungiančiai Lietuvių Bendruomenei.

Sveikinimai visiems iš Rako stovyklos!

Lietuvos vardas – tai vardas, kuris mus vienija, vardas, kuris mus skatina didžiutis, vardas, kurį mes švenčiame.

Nerijos tunto skautės sveikina visus

Lietuvos vardo tūkstantmečio proga ir kartu švenčia

„Skautų aidą“ 85-metį.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

KAS MAN YRA ĮDOMIAUSIA „DRAUGE“

1. Laiškai, nuomonės ir komentarai.
2. Visi visų aukotojų sąrašai.
3. Šeštadienio kultūros priedas.
4. Paskutinis puslapis.
5. Pirmas puslapis.
6. Apmąstymai, straipsniai, įdomybės...
7. Veiklos pranešimai – iš toliau...
8. Vedamieji ir kitos įmantrybės.
9. Skelbimai ir sportas.
10. Apmąstymai apie sveikatą.
11. Romanai, nuotykių ir pan.
12. LB, fondų, mokyklų, draugijų, chorų veikla...

P. S. Aš „Draugą“ skaitau jau 60 metų...

P. P. S. Visuomet bijau... priešpaskutinio puslapio.

Antanas Klimas
Rochester, NY

KODĖL NESIPRIEŠINOME GINKLU RUSAMS?

Įdomu paskaityti dipuko kelionę į kraštą, kur upės teka pienu, gatvės auksu grįstos ir pinigėliai žali kaip lapai ant medžio – tik netingėk, pasiskinti... (R. John Rapšys „Per Atlantą su valingu...“, „Draugas“, liepos 15 d. p. 4).

Rapšys, jo tėvelis ir generolas stebisi, kodėl buvo nepasipriešinta Rusijai, nors ir prezidentas Antanas Smetona to norėjo. Šiandien rusų mentalitetą, žinant rusų mentalitetą, galime tik džiaugtis, kad nepakėlėme ginklo prieš Stalino 70 kartų didesnę, nuskurusią armiją.

Lietuvai be šūvio pasidavus Raudonajai Rusijai tikėtasi, kad okupantas bus žmoniškas, bet to nebuvo. Vietiniai išdavikai katiušomis, raudonomis gelėmis, bučiniiais sutiko okupantus. To niekas nesitikėjo, tai parodė, kokią didelį pagrindį Stalinas buvo sukūręs Lietuvoje. Komunistai, atskraidinti iš Rusijos, tuoj pradėjo areštus, kalinimus, trėmimus vietinių išdavikų padedami. Nedelsiant buvo sudarinėjami nepatikimų valdininkų, mokytojų ir kitų tarnautojų sąrašai kiekviename mieste, miestelyje ir kaime. Okupacijos vienerių

metų sukaktuves raudonasis okupantas priminė masiniais areštais ir trėmimais... Karui prasidėjus – žudynėmis 1941 metų birželyje. Prisiminkime Rainius.

Dabar galime rimtai ir atidžiai surinkę tų žiaurių okupacijos laikų duomenis susimąstyti – ką raudonieji ir jų kolaborantai būtų darę Lietuvoje mums pasipriešinus? Baisu ir pagaltoti. Mes vieni nebūtume atsilaukę daugiau kaip keletą dienų, niekas mums nebūtų padėjęs ar užtaręs. Žinome iš mūsų liūdnos istorijos, iš Suomijos, kuri stėjo gintis ir tik su vokiečių karininkų patarėjais atsilaukė keletą mėnesių.

Pasidomėkite, kaip rusai žudė Nemersdorf kaimo gyventojus. Buvo vienui vieni tada, dabar ir per amžius. Amerika niekad net pirštu ar žodeliu neužstojo, o pasakymas „nepripažįstame rusų okupacijos“ buvo tik tuščias juokas.

Protingai buvo pasielgta nesi- priešinant okupantui, o pasipriešinus gal ir Rapšio straipsnio nebūtų buvę „Drauge“.

Algis Virvytis
Boston, MA

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (ELTA) – Įdomus akmenų muziejus įsikūręs po atviru dangumi Mosėdžio miestelyje, Skuodo rajone. Jį įsteigė gydytojos Vaclovas Intas (1925–2007). Dalis muziejaus įrengta sename malūne pačiame miestelio centre, ant užtventkos Bartuvos kranto. Lauke galima apžiūrėti visos pagrindinės Lietuvoje randamas riedulių atmainas. Gydytojo V. Into rūpesčiu akmenų paroda pajavairinta dekoratyviais augalais.

Romos Balsienės (ELTA) nuotr.

Informacinės visuomenės plėtrai – 111 mln. litų

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (ELTA) – Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Vyriausybės (IVPK) skyrė beveik 111 mln. litų Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo lėšų informacinės visuomenės plėtros projektams įgyvendinti.

Be jau įgyvendinamų projektų, šias metais IVPK planuoja skirti dar 277 mln. litų ES paramos projektams „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plėtrai“, „Teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir planavimo proceso priežiūros elektroninė paslauga“ ir kitiems.

Įgyvendinus projektus vis daugiau paslaugų bus teikiamos elektroninėje erdvėje – vairuotojų pažymėjimų išdavimo ir keitimo, statistinių verslo duomenų parengimo ir perdavimo, elektroninio dokumento archyvo ir kitos paslaugos.

Taip pat bus kuriamas elektroninis turinys ir plėtojama tolygi bei saugi elektroninė infrastruktūra. Pirmųjų rezultatų planuojama sulaukti jau 2010 m. pabaigoje – Lietuvos gyventojai galės išbandyti daugumą valstybinio socialinio draudimo teikiamų paslaugų elektroninėje erdvėje. Pasinaudoti šiomis paslaugomis vartotojai galės apsilankę elektroninių paslaugų svetainėje www.epaslaugos.lt.

Numatomų įgyvendinti projektų metu bus skaitmeninami vertingi istorijos ir kultūros paveldo objektai (pavyzdžiui, Lietuvos dokumentinio kino juostos, Lietuvos radijo archyve sukaupta garso medžiaga, bibliotekose, archyvuose, muziejuose esantys objektai – dokumentai, knygos, dailės kūriniai ir kt.). Taip pat skaitmeninami garsiniai leidiniai, skirti žmonėms su regėjimo negalia ir sukuriama prieiga prie jų internete.

Bus galima pasirinkti asmens dokumentą

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (Delfi.lt) – Vyriausybė pritarė Vidaus reikalų ministerijos parengtiems Asmens tapatybės kortelės ir Paso įstatymų pakeitimų projektams – jei šiuos projektus patvirtins Seimas, šalies piliečiai galės rinktis, ar turėti abu asmens tapatybę liudijančius dokumentus, ar tik vieną iš jų.

Šiuo metu Lietuvoje privalomas asmens dokumentas yra asmens tapatybės kortelė, pasas atlieka tik kelionės dokumento funkciją.

Šiais projektais siekiama suteikti galimybę gyventojams patiems apsispręsti, koks dokumentas jiems labiau reikalingas. Pasak vidaus reikalų ministro Raimundo Palaičio, kiekvienas jų turi savo privalumų. Pavyzdžiui, daug po trečiasias šalis keliaujantiems reikės paso, nes šiose šalyse asmens tapatybės kortelė negalioja.

Tačiau pastarasis dokumentas yra technologiškai tobulesnis ir teikia daugiau galimybių – jame įdiegtas lustas su asmens elektroniniu parašu, kurio dėl nuskaitymo technologinių sunkumų greičiausiai niekada

nebus pase. Nors patogiausia turėti abu šiuos dokumentus.

Projektuose siūloma patikslinti, kad piliečiui, praradusiam asmens tapatybės kortelę arba pasą, tačiau turinčiam galiojantį kitą dokumentą arba pateikusiam dokumentus dėl jo išdavimo ar keitimo, išduodamas kitas piliečio pageidaujamas dokumentas, t. y. nebūtinai tos rūšies dokumentas, kurį jis prarado. Taip pat siūloma nustatyti, kad piliečiams, gyvenantiems užsienio valstybėse, turėti pasą nėra privaloma – šis dokumentas išduodamas jų pageidavimu.

Atsižvelgiant į šiuos pakeitimus, nustatomas naujas asmens tapatybės kortelės negaliojimo pagrindas – ji nustoja galiojusi, kai piliečiui išduodamas pasas su pakeistais asmens duomenimis.

Atitinkamai siūloma patikslinti Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, nustatant, kad privalantiems turėti asmens tapatybės kortelę arba pasą, tačiau šių dokumentų neturintiems piliečiams gresia administracinė atsakomybė.

Lietuvos kariai lieka Afganistane iki 2010 metų

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (BNS) – Premjeras Andrius Kubilius, komentodamas Lietuvos dalyvavimo tarptautinės bendruomenės veikloje Afganistane programą 2009–2013 metais, tikina, kad Lietuvos kariai šioje šalyje bus iki 2010 metų, o dėl tolesnės jų veiklos esą bus svarstoma.

Ministrų kabineto patvirtintoje programoje numatoma, kad Lietuvos kariai Afganistane turėtų būti iki 2013 m. Strategijoje pabrėžiama, jog reikia diplomatinėmis priemonėmis siekti, kad Afganistano nacionalinių ginkluotųjų pajėgų vienetas nuolat būtų Goro provincijoje. Šiuo metu siekiant užtikrinti saugumą per artėjančius Afganistano prezidento rinkimus Gore yra 240 Afganistano kariuomenės karių.

Seimo suteiktas mandatas leidžia Lietuvos kariams dalyvauti tarptau-

tinėse operacijose Balkanų, Centrinės ir Pietų Azijos, Pietų Kaukazo bei Balkanų regionuose iki 2010 m. pabaigos. Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas yra užsiminęs, kad ketinama siekti šio mandato pratęsimo iki 2013 m.

A. Kubilius savo ruožtu teigė, kad bus svarstoma klausimas dėl Lietuvos išpareigojimų pratęsimo.

Pagal programą, neatmetama galimybė, kad dar iki to laiko Goro provincijos atkūrimo grupę (PAG), kuriai šiuo metu vadovauja Lietuva, gali tekti iš dalies ar visiškai perleisti kitai šaliai. Tačiau A. Kubilius teigia, kad tai – tik nereikalingos abejonės.

„Išėmus vieną frazę iš konteksto, sukelta be reikalo daug abejonų. Iki 2010 metų yra mūsų aiškus išpareigojimas, pati strategija aiškiai apibrėžia įvairias aplinkybes“, – teigė jis.

Valstybinė pensija skirta arkivyskupui

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (BNS) – Valstybinę pirmojo laipsnio pensiją nutarta skirti Kauno arkivyskupui Sigitui Tamkevičiui. Tai per posėdį nusprendė Vyriausybė.

Dvasininko kandidatūrą valstybinei pensijai gauti pasiūlė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Jis siūlo pensiją skirti kaip labiausiai pasižymėjusiam pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijos dalyviui.

S. Tamkevičius sovietų okupacijos metais redagavo „Lietuvos katalikų bažnyčios kroniką“, 1978 metais

su keturiais kunigais įsteigė Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetą. Už šią veiklą jis buvo nuteistas šešeriems metams nelaisvės, kalėjo Permės ir Mordovijos lageriuose.

Kartu su arkivyskupu valstybinės pirmojo laipsnio pensijos skirtos krikščioniui demokratui Jonui Volungevičiui ir buvusiam Valstybės saugumo departamento vadovui Petriui Plumpai.

Pensijos jiems skiriamos nuo rugpjūčio 1 d. Valstybinė pirmojo laipsnio pensija šiuo metu sudaro 800 litų.

SPORTAS

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (ELTA) – Lietuvoje viešintis Šiaurės Amerikos Nacionalinės ledo ritulio lygos (NHL) klubo „New Jersey Devils“ puolėjas Dainius Zubrus Vilniuje, „Akropolio“ ledo arenoje, perdavė jauniems šalies ledo ritulininkams 50 ledo ritulio aprangos rinkinių ir dalyvavo Vilniaus ledo ritulio mokyklos „Geležinis vilkas“ auklėtinių treniruotėje.

ELTOS nuotr.

Europos miestai nori patys spręsti imigrantų problemas

Atkelta iš 1 psl. kuri suteikiama tik užsieniečiams, kurie nėra ES piliečiai. Pastaraisiais rūpinasi 825 mln. eurų ES integracijos fondas.

Naujausi skaičiai rodo, kad nedarbui sparčiai didėjant tokiose šalyse kaip Ispanija ir Airija migracija iš Rytų į Vakarus gerokai atslūgo. Jungtinėje Karalystėje labai sumažėjo iš naujųjų ES šalių, ypač Lenkijos, atvykusių piliečių darbo prašymų. 2007 m. per tris mėnesius tokių sulaukta 53,000, 2008 m. per tą patį laikotarpį – 29,000.

Antra vertus, neužregistruotas ir masinis migrantų grįžimas namo. Iš

kitur atvykę darbininkai, nepaisydami blogėjančios padėties darbo rinkoje, dažnai pasirenka geriau pasilikti, kad išsaugotų socialines garantijas. Prasta ekonominė padėtis ir didelis nedarbas jų šalyse taip pat atbaido nuo grįžimo.

Birželį Ispanija ir Rumunija susitarė, kad bedarbiai rumunai migrantai gali grįžti namo ir ten užimti laisvas darbo vietas viešajame sektoriuje. Tačiau Bukareštui neseniai paskelbus griežtas taupymo priemones ir valstybės administravimo srityje panaikinus 10,000 darbo vietų tokius planus, matyt, teks pamiršti.

Pasaulio naujienos

Pensininkas Arpad Bella (k), kuris prieš 20 m. saugojo Vengrijos pasienį, ir jo tuometinis kolega austras Johann Gottl atpažįsta save parodos nuotraukose, kuriose įamžintas prasiveržimas per sieną – Paneuropinis piknikas.

AFP/Scanpix nuotr.

Minimos 20-ąsias Geležinės uždangos pralaužimo metinės

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (BNS) – Praėjus lygiai 20-čiai metų nuo tos dienos, kai šimtai tuometinės Rytų Vokietijos gyventojų pirmą kartą prasiveržė pro Geležinę uždangą, Vokietija, Vengrija ir Austrija trečiądienį minėjo tą Paneuropiniu pikniku vadinamą įvykį.

Vokietijos kanclerė Angela Merkel ir Vengrijos prezidentas Laszlo Solyom po susitikimo su buvusiais Rytų Vokietijos pabėgėliais, kurie Austrijos ir Vengrijos sieną kirto 1989 m. rugpjūčio 19 d., pasakė kalbas. Minėjimas vyko tame pačiame lauke Šopronpustoje, kur 1989 m. buvo organizuotas Paneuropinis piknikas.

Veiksmai dėl sienos, kuri daugiau kaip du dešimtmečius skyrė Vakarus ir komunistinį bloką, nugriovimo prasidėjo 1989 m. gegužę Vengrijoje, o rugpjūčio 19 d. ji simboliškai turėjo būti atidaryta trims valandoms. Tačiau kelios minutės prieš tai, kai vartai turėjo būti atidaryti, pro juos prasiveržė minia Rytų Vokietijos gyventojų, kurie taip pabėgo į laisvę.

Tada į Austriją pateko daugiau kaip 600 žmonių – tai buvo pirmasis masinis vokiečių iš Rytų Vokietijos egzodas į Vakarus nuo 1961 m., kai

buvo pastatyta Berlyno siena.

Minimas taikus piknikas „padėjo pakeisti Europos istorijos kursą“, savo pareiškime pažymėjo Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso.

„Tai sudarė sąlygas trumpam atverti Geležinę uždangą ir prisidėjo prie jos galutinio kritimo ir takaus Vokietijos suvienijimo. Todėl Šoprono piknikas žymėjo Europos padalijimo per Šaltąjį karą pabaigos pradžią“, – pridūrė jis.

Paneuropinį pikniką organizavo Vengrijos opozicinės partijos, globojant pertvarkas rėmusiam Komunistų partijos Politinio biuro nariui Imre Pozsgay ir Otto von Habsburg – Tarptautinės paneuropinės sąjungos prezidentui ir paskutinio Austrijos ir Vengrijos imperatoriaus palikuoniui.

Po to, kai Vengrijos vyriausybė rugsėjo 11 d. oficialiai atidarė sieną, į Austriją pabėgo 50,000 žmonių iš Rytų Vokietijos, o po dviejų mėnesių, lapkričio 9 d., griuvo Berlyno siena. Vengrija buvo „pirmasis iš Berlyno sienos išmuštas akmuo“, 1990 m. spalio 4 d., kai Vokietija susivienijo, Berlyne pasakė tuometinis jos kancleris Helmut Kohl.

Kremlius vėl ketina gražinti Rusijos Kaukazo regioną federalams

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (BNS) – Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev antradienį pranešė, jog nusiuntė federalinės Vidaus reikalų ministerijos (VRM) generolą į smurto krečiama Ingušiją, kad jis „laikinais“ imtų kontroliuoti nacionalinės autonomijos miliciją, kur galėjo užsislėpti „išdavikų“. Rusijos prezidentas žada griežtą kovą: „Su teroristais reikia toliau kovoti nesiterliojant, naikinant juos be emocijų ir svyravimų, kitaip sėkmės nepasieksime.“

Drauge šaltinis Kremliuje, pageidaudamas neskelbti savo pavardės, pranešė, kad blogėjant padėčiai Šiaurės Kaukaze Maskva gali bandyti keisti pastaraisiais metais vykdomą kursą remti nacionalinius kadrus respublikos vadovybėje ir „paskirti savo žmones, neatmesdama griežto scenarijaus“.

Pirmadienį prezidentas atleido

šalia Čečėnijos esančios Ingušijos vidaus reikalų ministrą, kaltindamas vietos miliciją nesugebėjus užbėgti už akių dar vienam smurto išpuoliui. Kelios valandos anksčiau mirtininkas sprogiosios medžiagos prikrauto automobiliu trenkėsi į Nazranės miesto vidaus reikalų skyriaus vartus. Per sprogimą žuvo 20 žmonių, tarp jų 9 vaikai.

D. Medvedev išvažiuojamame pasitarime „Dėl socialinės ir politinės padėties stabilizavimo ir priemonių teroristinėms ir ekstremistinėms grėsmės neutralizuoti Šiaurės Kaukazo regione“, kuriame dalyvavo Saugumo tarybos nariai, paragino teroristus sunaikinti be emocijų ir svyravimų. Jis pareiškė, kad problemų dėl saugumo Šiaurės Kaukaze iškyla ne tiek dėl išorinių, kiek dėl vidaus veiksmų – korupcijos ir socialinių bei ekonominių problemų.

EUROPA

TALINAS

Europos Sąjungos (ES) pranešėjas kovai su piratavimu, buvęs Estijos gynybos pajėgų vadas admirolas Tarmo Kouts mano, kad piratų užgrobtas prekybos laivas „Arctic Sea“ galėjo būti įveltas į neteisėtą ginklų gabenimą. Jo nuomone, šitai rodo tai, kad laivui išlaisvinti buvo pasiųsti keli Rusijos kariniai lėktuvai ir laivai. Jo nuomone, jeigu laive būtų buvę narkotikų, Rusija būtų taip energingai nesiėmusi ieškoti laivo. Kaip teigia ES pranešėjas, „visa ši istorija atrodo tiek prasimanyta, kad tikėti oficialia Rusijos versija būtų tiesiog naivu“.

OSLAS

Norvegijos aukšto rango diplomata užsipuolė Jungtinių Tautų (JT) generalinį sekretorių Ban Ki-Moon, kuriam esą trūksta sugebėjimų vadovauti, kuris esą nepasiekia jokių rezultatų ir yra linkęs į pykčio protrūkius, trečiądienį, vos dvi savaitės prieš JT vadovo apsilankymą Osle, rašo dienraštis „Aftenposten“. Mona Juul, Norvegijos ambasadorė JT, tokį kritikos kupiną viešai neskelbtiną laišką nusiuntė savo ministerijai.

KIJEVAS

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenka paragino kolegą Rusijoje Dmitrij Medvedev aktyvinti Kijevo ir Maskvos dialogą. Jis pasiūlė, kad grupės, sudarytos Ukrainos ir Rusijos tarpvyriausybinių komisijoje, turi parengti savo siūlymus, surengti susitikimus, „po to, remdamosi parengta medžiaga, surengti valstybių vadovų susitikimą“. V. Juščenka apgailestavo, kad Rusijos prezidento kelionė į Ukrainą kelis kartus buvo atidėta.

RUSIJA

MASKVA

Rusijoje kuriama 5-osios kartos zenitinė raketų sistema, kuri galės sunaikinti taikinius artimajame kosmose, pareiškė šalies karinių oro pajėgų (KOP) vyriausiojo vado pavaduotojas ginkluotės klausimais ge-

nerolas majoras Oleg Barmin. Pasak jo, ši sistema, kuri dabar kuriama Rusijoje, bus kur kas pranašesnė už dabar turimą ginkluotėje naujausią priešlėktuvinės gynybos zenitinę raketų sistemą.

AZIJA

TAŠKENTAS

Uzbekistano prezidentas Islam Karimov susitiko su JAV pajėgų vadu generolu David Petraeus, pranešė JAV ambasada ir pabrėžė, kad ši strategiškai svarbi Vidurinės Azijos valstybė siekia glaudesnių ryšių su Washington. JAV ambasados pranešime nurodoma, kad D. Petraeus kalbėjosi su I. Karimov apie „svarbius regiono saugumo“ klausimus, padėti Afganistane. D. Petraeus išsakė JAV administracijos suinteresuotumą bendradarbiauti su Uzbekistanu įvairiose srityse.

ARTIMIEJI RYTAI

KABULAS

Į centrinį Kabulo banką trečiądienį įsiveržė mažiausiai trys ginkluoti užpuolikai, kuriuos apsupo policija. Talibanas tuo tarpu paskelbė, kad šis išpuolis yra vienas iš daugelio, kurie planuojami Afganistano prezidento rinkimų išvakarėse. Vidaus reikalų ministerijos atstovas Zemarai Bashary sakė, kad ta trijulė yra „plėšikai ar vagys“ ir neteikė didelės reikšmės Talibano pareiškimui, kad tai – sukilėlių išpuolis.

BAGDADAS

Irako policija ir medikai pranešė, kad Bagdade per virtinę sprogimų žuvo mažiausiai 75 žmonės, o dar beveik 400 buvo sužeisti. Pasak pareigūnų, daugiausiai aukų pareikalavo automobilyje padėtos bombos sprogimas netoli Užsienio reikalų ministerijos, per kurį žuvo dešimtys ir buvo sužeista dar šimtai žmonių. Tai kruviniausia diena Irako sostinėje per beveik du mėnesius.

JAV

MIAMI

Viesulas „Bill“ trečiądienį Atlanto vandenyne sustiprėjo iki ketvirtosios iš penkių kategorijų audros, jo vėjų greitis yra beveik 215 km per val., pranešė JAV Nacionalinis viesulų stebėjimo centras.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**

El.paštas: nausediene@aol.com

KOPŪSTAI SOTINA IR GYDO

Prie kopūstų mes jau taip įpratę, kad net nesusimąstome apie vertingas jų savybes. Dažnai net atsisakome jų valgyti, sakydami, kad vidurius pučia, tačiau to nereikėtų išsigąsti, nes tai tik trumpalaikis reiškinys. Kopūstus valgome šviežius, raugintus, valgome ir kitas kopūstinių šeimos daržoves, pvz., briuselinus kopūstus, žiedinius kopūstus.

Kopūstas kaip vaistas

Kopūstų gydymosi savybės žinomos nuo senovės. Garsusis senovės gydytojas Hipokratas siūlydavo žalius kopūstus virti meduje ir vartoti nuo vidurių spazmų bei dizenterijos. Senovės romėnų gydytojai teigė, kad kopūstai suteikia organizmui atsparumo nuo įvairių ligų, pašalina nemigą ir numalšina galvos skausmus.

Kopūstuose yra daug medžiagų, normalizuojančių organizmo virškinamąją funkciją, teigiamai veikiančių žarnyno mikroflorą, šalinančių iš organizmo cholesterolį. Tad ši daržovė stabdo aterosklerozę.

Kopūstuose esančios kalio druskos skatina skysčių išsiskyrimą, be to, kalis būtinas raumenų tonusui, jis aktyvina širdies raumens darbą, taip apsaugodamas nuo infarkto.

Kopūstuose esantys vitaminai skatina atsparumą infekcinėms ligoms, nuo jų geriau gyja žaizdos, lūžę kaulai, lengviau pasisavinamos geležies druskos. Svarbiausias elementas, esantis gūžiniuose kopūstuose, yra vitaminas U, kuris gydo skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opaligę, opinį kolitą, gastritą ir skatina žarnyno darbą. Kopūstų privalumas tas, kad vitaminas C išsilaiko nepakitęs tiek šviežiuose, tiek raugintuose kopūstuose 7–8 mėnesius.

Kopūstai ir ligos

Kopūstų patariama valgyti sergantiems cukriniu diabetu, nes juose yra mažai angliavandenių ir ypač svarbios organizmui pieno rūgštis.

Kopūstų sultimis gydomos skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opos, kai mažas skrandžio sulčių rūgštingumas. Šios sultys padės ir sergantiems cholecistitu bei pankreatitu.

Ši daržovė tinka ir nutukusiems žmonėms, nes padeda atstatyti medžiagų apykaitos procesus. Kopūstuose esančios rūgštys stabdo angliavandenių vartimą riebalais.

Sergantiems vandenlige patariama gerti šviežių kopūstų lapų sulčių. Galite gerti ir kopūstų sėklų nuoviro, kuris taip pat skatina šlapimo išsiskyrimą. Kopūstų sultys malšina nemalonius priešmenstruacinio ciklo pojūčius. Sutrikus menstruacijų ciklui, patariama valgyti kopūstų ir gerti kopūstų sulčių.

Kopūstuose esančios medžiagos stabdo vėžinių ląstelių dauginimąsi, apsaugo nuo storosios ir tiesiosios žarnos ligų, šalina iš organizmo toksines medžiagas.

Sergantiems šiomis ligomis pata-

riama gerti šviežių šiltų kopūstų sulčių po stiklinę 3–4 kartus per dieną 30–40 minučių prieš valgį. Šviežių kopūstų sultys geriamos be druskos.

Senovėje sakydavo, kad sergantiems pagirių sindromu reikia gerti kopūstų sulčių, virtų su cukrumi. Kopūstų sėklos iki šiol Europos liaudies medicinoje vartojamos kaip vaistas nuo pagirių.

Senovės liaudies medicinos žinovai vyrams, sergantiems impotencija, patardavo valgyti salotų, pagamintų iš tarkuotos kopūsto šerdies, salierų, petražolių, krapų ir augalinio aliejaus.

Pastaba: kopūstų nepatariama valgyti, jei padidėjęs skrandžio sulčių rūgštingumas, kai ypač paūmėja opaligė, taip pat viduriuojant.

(pagal **Remigiją Zinkevičienę**)

Visapusis produktas – rauginti kopūstai

Rauginti kopūstai nuostabus produktas – iš jo galima pasigaminti įvairiausių patiekalų.

Rauginti kopūstai vertinami ne tik dėl jų skonio, bet ir dėl neabejotinos naudos organizmui. Mokslininkai įrodė, kad jie pagerina medžiagų apykaitą. Vadinas, reguliarius raugintų kopūstų vartojimas – puikus būdas atsikratyti antsvorio ir atjauninti organizmą.

Tinkamai paruošti, saugojami ir naudojami rauginti kopūstai – puikus vitamino C ir B grupės vitaminų, taip pat kai kurių mineralinių medžiagų, pvz., kalio, kalcio, fosforo druskų šaltinis. Juose daug pieno rūgštis, kuri teigiamai veikia virškinimo procesus.

Rauginti kopūstai mažina cholesterolio kiekį kraujyje, saugo nuo aterosklerozės vystymosi, padeda susirgti inkstų, žarnyno ligomis. Juose daug B, B12 grupės vitaminų, kurie aprūpina ląsteles deguonimi, vadinas, aktyvina smegenų veiklą ir kelia nuotaiką. Šie vitaminai stiprina kaulų raumenų audinius, kas labai svarbu dirbantiems fizinį darbą žmonėms.

Vitaminas B6 padeda organizmui geriau pasisavinti baltymus, todėl rauginti kopūstai kaip garnyras nepakeičiami prie mėsos. Vitaminas B3 suteikia organizmo ląstelėms energijos, didina ištvermę, mažina nuo-

vargį. Kopūstuose labai daug vitamino B5, kuris suteikia blizgesio plaukams ir stiprina nagus. Be to, jis valo dantis nuo apnašų ne blogiau už dantų pastą. Pagaliau raugintuose kopūstuose daug kalio, kuris šalina iš organizmo nereikalingą skysčių perteklių. Rauginti kopūstai riebiai odai suteikia šviežumo, gydo nedidelius įtrūkimus.

Naujausi tyrimų rezultatai parodė, kad rauginti kopūstai mažina tikimybę susirgti krūties vėžiu.

Patariama žalių arba raugintų kopūstų patiekalus valgyti 3–4 kartus per savaitę. Jie naudingi tiek moterims, tiek vyrams, kuriuos apsaugo nuo šlapimo pūslės vėžio. Bent tris kartus valgant kopūstų patiekalus per savaitę net 33–74 proc. sumažėja rizika sirgti plaučių vėžiu.

Rauginama pagal taisykles

Žinoma, kiekviena šeimininkė raugia kopūstus savaip, tačiau yra tam tikros taisyklės, kurias naudinga žinoti visiems. Tad įsiklausykime į žinovų patarimus.

•Jeigu jūs nusprendėte rauginti kopūstus, geriau imti kietas vėlesnių veislių gūžes. Pirmiausia nuo gūžių nuvalykite viršutinius žalius lapus. Paskui supjaustykite rankomis arba

pjaustykle. Juostelės turi būti siauros. Taip pat gūžes galima pjaustyti smulkiais įvairios formos gabaliukais.

•Druskos dėkite ją paskirstydami taip, kad 200 g (vienas puodelukas) pakaktų 10 kg (apie 20 sv.) kopūstų. Jeigu druskos mažai, kopūstai bus minkšti, netraškūs. Jeigu druskos bus per daug, tai, pirma, kopūstai bus per sūrūs, antra, naudingosios pieno bakterijos (kurios iš esmės ir raugina kopūstus) dėl druskos pertekliaus sulėtins savo darbą. Vietoj jų pradės daugintis kiti nepageidaujami mikroorganizmai ir kopūstų skonis bus prastas.

•Kopūstai bus puikaus skonio, jeigu įdėsite 50 g (pusę puodelio) cukraus 10 kg (20 sv.) kopūstų.

•Po to, kai kopūstai pasūdyti, užkloti line drobulė, uždengti mediniu arba plastikiniu dangčiu ir prispausti svarmeniu (akmeniu). Ant dugno atsiranda putų, kurias reikia nuolat nuimti. Kad rūgimas būtų normalus, pirmas 2–3 dienas laikykite kopūstus kambaryje, paskui perneškite į šaltą vietą, kur temperatūra siekia apie nulį. Tokiomis sąlygomis pieno rūgštis kaupsis po truputį ir kopūstai bus labai skanūs. Rūgimo procesas baigtas, kai ant paviršiaus neatsiranda putų, o sūrymas yra skaidrus.

•Tam, kad kopūstuose nesikaupytų nemalonaus kvapo dujų ir kartu, rauginimo metu juos reikia kelis

kartus iki dugno pradurti švairiu mediniu arba plastmasiniu pagaliuku. Jeigu atsiranda pelėsių, juos reikia atsargiai nuimti, o medžiagą, dangtelį ir svarmenį perplauti verdančiu vandeniu ir vėl uždėti.

•Džiovinti krapai arba obuoliai, supjaustyti griežinėliais, suteiks kopūstams malonų skonį.

•Žmonės pastebėjo, kad ilgiau išsilaiko tie kopūstai, kurie buvo rauginami per jaunatį, o greitam vartojimui tinkami ir per pilnatį rauginti kopūstai.

Ne vien su morkomis

Daugelis šeimininkų kopūstams rauginti naudoja tik morkas, taip nuskurdindamos savo stalą. Ruošiami kopūstai su obuoliais, spanguolėmis, kmynais, lauro lapais, anyžiais, saldžiais pipirais, burokėliais, pastarnokais (*turnip*) ir marinuotais grybais.

Prieskonius kopūstams rauginti galima naudoti įvairius, tarpusavyje juos derinant. Morkos ir pastarnokai valomi ir pjaustomi plonais griežinėliais arba šiaudeliais. Obuolius pageidautina naudoti nedidelius, geriausiai tinka tvirti rūgščių veislių obuoliai. Uogas ir lauro lapus pakanka perrinkti ir išplauti. Iš saldžiųjų pipirų ankščių išimami sėklalīdziai, pipirai perplaunami ir supjaustomi juostelėmis. Jeigu kopūstai rauginami su burokėliais, pastaruosius reikia nulupti ir nepjaustyti sudėti ant dugno. Kai prieskoniai paruošti, sumaišykite juos su pjaustytais arba kapotais kopūstais, druska ir cukrumi, sudėkite į medinę statinaitę arba emaliuotą indą, užklokite drobulė, dangčiu ir ant viršaus uždėkite svarmenį. Tai reikalinga tam, kad kopūstai būtų gerai suslėgti, tuomet jie ilgiau išlaiko savo skonį ir maistingąsias medžiagas.

Prieskonių kiekis 20 sv. kopūstų: morkų – 8 oz, obuolių – 2 sv., spanguolių – 8 oz, kmynų arba anyžių – 2 oz., lauro lapų – 1 oz., saldžiųjų pipirų – 2 sv., pastarnokų – 10 oz., marinuotų grybų – 2 sv., burokėlių – 2 sv.

Pastaba: Rauginti kopūstus su visokiausiais prieskoniais pradėta visai neseniai. Šeimininkės sugalvoja naujus virimo, kepimo, rauginimo būdus, išbando juos, gaunasi skanu ir pasiūlo tuos būdus kitiems. Tokie su prieskoniais rauginti kopūstai skanūs vartojant juos kaip salotas, kepinių įdarams, bet jie neturės įprasto raugintų kopūstų skonio. Tad jų galima užsiraugti atskirai ir nedidelį kiekį, o tikrų kopūstų užsiraugti su morkomis, kmynais ir spanguolėmis atskirai.

Aš visada raugiu pagal mamos receptą: sumaišau druską su cukrumi ir kmynais, molinėje statinėje padėdu sluoksnį supjaustytų kopūstų, sumaišytų su morkomis ir spanguolėmis, pabarstau druskos mišiniu, paimu beisbolo lazda, gerai su ja padaužau viską, kol atsiranda skysčių, tada vėl kloju kitą dangą, vėl išdažu ir taip iki galo. Taip paruošti kopūstai turi daug sulčių, kurias, jau rūgimo procesui pasibaigus, labai sveika gerti kiekvieną dieną po puodelį. Vokietijos turgavietėse ūkininkai kopūstų sultis pardavinėja stiklinėmis, o jų pirkti ateina nuolatiniai pirkėjai.

Geriausios raugintų kopūstų ir raugintų agurkų žinovės yra rusės moterys. To niekas negali paneigti. Tad, jei netoli jūsų yra rusų krautuvų, neabejodami šiuos gaminius pirkite ten.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 73

Visą tai matė ir stebėjo daug Laisvės alėjos praeivių, kurie, laimei, spėjo atšokti nuo įsismaginusių vokiečių mašinų. Visi jie, daugiausia jaunimas, buvo labai pasipiktinę šiuo neatsakingu vokiečių vairavimu Kauno centre ir naudodamiesi proga, atvirai išreiškė savo nepasitenkinimą svetimos kariuomenės šeimininkavimu, plūsdami juos įvairiais necenzūriniais žodžiais. Plechavičiui teko apraminti visą šią minią. Generolas vokiečius išbarė už per greitą važiavimą. Bet, manau, gerai žinodamas, kad čia yra ir daug mano kaltės, atsukęs į mane piktokai įsakė: – Grįžk į garažą! O mes nueisime pėsti!

Mūsų generolams nebuvo kur toli eiti – Kauno Karininkų Ramovė buvo čia pat. Aš perbalęs, bet jau kiek atsikvošėjęs apžiūrėjau apgadintą automobilį. Vienas iš vokiečių priėjęs prie manęs atsiprašė ir pasakė, kad nori apmokėti už padarytą žalą, man į delną įbrukdamas gniūžtą reichsmarkių. Apspitę kauniečiai (daugiausia jaunimas) žiūrėjo į mane su užuojauta ir supratimu. Matydami mane išsigandusį ir giliai susikrimtusį dėl įvykio, jie drąsino bei guodė, sakydami, kad viskas baigėsi labai laimingai, nes niekas nenukentėjo. Taip vieną šiltą vasaros dieną aš netikėtai papildžiau Laisvės alėjos praeivių pokalbių temas.

Pridavęs šį automobilį į garažą, aš papasakojau apie įvykusią tokią nelaimę ir pasakiau, kad atsisakau daugiau važinėti techniškai netvarkingomis mašinomis. Kaip vėliau paaiškėjo, tai mašinai buvo nutrūkęs stabdžių raištis.

4. Kaunas-Dundaga

Komendantūros ūkio viršininku tuo laiku dirbo viršila Petraitis – tikras „kirvis“ – buvęs Karo kalėjimo viršininkas. Tai to paties Jono Petraitio – žinomo Červinės žudynių liudininko brolis. J. Petraitis per stebuklą išlikęs gyvas, parašė knygą „Kaip jie mus sušaudė“. (Šią populiarią knygėlę ir aš turėjau, su autoriaus autografu, bet vėliau kratos metu iš manęs ją enkavedistai atėmė).

Po kelių dienų gavau įsakymą kartu su ūkvedžiu Petraitiu nuvažiuoti į „Stumbro“ gamyklą atvežti spirito. Važiuojant Vytauto prospektu, ties Bažnyčios gatvės sankryža, mus netikėtai sustabdė vokiečių Karo lauko žandaras („Feldgendarmier“) kuris įsakė nedelsiant važiuoti į Panemunę, A. S. Karo mokyklą. „Kirvis“ Petraitis taip lengvai nepakeitė mūsų kelio krypties. Jis užsispyrusiai pradėjo aiškinti, kad ši mašina yra Kauno Karo komendantūros žinioje, ir mes turime atlikti ne kokius kitus, o tik Kauno Komendantūros jai duotus uždavinius. Žandaras į tai tik numojo ranka ir griežtai įsakė Petraitiui tučtuojau išlipti iš kabinos, o į jo vietą įsodino vieną iš dviejų kartu su žandarų stovėjusių vokiečių kareivių, liepdamas man dabar klausyti pastarojo nurodymų. Aš buvau, kaip ir kasdiena tarnyboje, apsirengęs lietuviška kariška uniforma.

Vokietukas, įsėdęs į kabiną, draugiškai prisistatė ir paaiškino, kad aš, kartu su sunkvežimiu, dabar esu mobilizuojamas Vokietijos kariuomenės kažkokio „Jėgerių“ („jä-

ger“) dalinio, kuris skubiai turi išvykti į pajūrio miestą Dundaga. Aš apie tokį miestelį, neva esantį Lietuvos pajūryje, nebuvau girdėjęs. Todėl ryžausi paklausti savo naujo „viršininko“: – Kokioje Lietuvos dalyje yra ta Dundaga?

Vokietis paslaptingai nusišypsojo ir atsakė: – Kai nuvažiuosi, pamatysi. Aš ir pats nežinau.

Atvykęs į Karo mokyklos kiemą, ten jau radau ir daugiau, turbūt panašiai „mobilizuotų“ sunkvežimių ir keletą autobusų.

Pavakaryje mūsų sunkvežimiai buvo pakrauti kuprinėmis, maistu bei kariška amunicija. Vakare visa kolona pajudėjome per Kauną į Žemaičių plentą. Kiekviename sunkvežimyje buvo po du vokiečių karius. Vienas važiavo kėbule, o kitas kabinoje. Taip pravažiuavome Šiaulius, Radviliškį, Mažeikius ir pasiekėme Latviją. Neprisimenu, kokiais Latvijos keliais teko važiuoti, kol pasiekėme Baltijos pakraštį. Jau išaušus važiuavome smėlėtu jūros krantu iki Dundaga miestelio, netoli sienos su Estija. Ten arčiau Estijos pakrantės buvo Ezelio sala. Joje buvo užsilikusių Raudonosios armijos likučių, kurie laiku nespėjo pasitraukti į Rusijos gilumą. Šie likimo valiai palikti rusų kareiviai, neturėdami atsargų, naktimis grobė maistą ar šiaip plėšikaudavo, užpuldinėdami latvių bei estų ūkininkus, gyvenusius pasienyje. Kaip vėliau sužinojome, iš Kauno atvykęs vokiečių „jäger“ dalinys turėjo užduotį iškrapštyti iš Ezelio salos „nenugalimosios“ armijos likučius ir užtikrinti salos bei pakrantės apsaugą.

Apie savaitę teko išbūti šiame jėgerių dalinyje, kuris mums, lietuvių vairuotojams, suteikė nakvynę ir maitino. Savaitės pabaigoje kiekvienas gavome po keliolika markių „kompensacijos“ ir dokumentus – leidimus vieniems, be vokiečių palydos, sugrįžti atgal. Pagal mums išduotus dokumentus kiekvienas pakeliui suktas vokiečių dalinys turėjo besąlygiškai ir nemokamai mus aprūpinti degalais. Mes išvykome, o vokiečių jėgeriai pasiliko Dundagoje bei Ezelio saloje. Autobusai, (privatūs bei iš Kauno savivaldybės autobusų parko), kurie atvežė vokiečių jėgerius, taipogi pasiliko Dundagoje. Kaip ir jų vairuotojai – vokiečių mobilizuoti lietuviai.

SPĄSTAI (1941.08.05?–1942.03?>)

Į Kauną grįžau tik kitos dienos rytą. Norėjau kuo greičiau pasirodyti namuose. Namiškiai juk negalėjo žinoti, kur aš buvau visą savaitę pradingęs. Bet pirmiausiai turėjau prisistatyti į Karo komendantūrą ir ten palikti mašiną. Kai privažiavau, mano darbovietės vartai iš Gedimino gatvės pusės buvo uždaryti, o prie jų vaikščiojo vokiečių žandaras. – Kame reikalas? Kodėl uždaryti vartai? – paklausiau nustebeš netikėto pasikeitimo. – Ko reikia? – šurkščiai lietuviškai, bet su ryškiu vokišku akcentu paklausė žandaras.

– Aš noriu mašiną pastatyti į garažą, – atsakiau kone teisindamasis.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Svajonė aplankyti Ameriką išsipildė

Tęsinys iš rugpjūčio 19 d.

ALGIRDAS MEILUS

Patekome į Kanadą

Mūsų 5 žmonių keliaujanti grupė po JAV, pabuvojusi Miami, Bahamų salose, automobiliu per Toledą, Clevelandą, Buffalo važiavo prie Niagra krioklių. Keliaavome puikiai. Dvi paras ilsėjomės įspūdingame Clevelande, aplankėme „Cavaliers“ sporto areną, kur žaidžia krepšininkas iš Kauno Žydrūnas Ilgauskas.

Su puikia nuotaika pasiekėme tikslą. Apsistoję viešbutyje, nusprendėme pasižvalgyti iš arčiau į krentančią krioklių vandenį. Važiavome ir patys nepastebėjome, kaip patekome į Kanadą. Mus pasitiko užrašas: „Jus sveikina Kanada.“

Čia viskas ir prasidėjo. Amerikiečių pasienio tarnyba mus, sumokėjus nedidelį mokestį, praleido. Supratome, kad esame jau kitoje šalyje. Bet atgal grįžti iš neutralios zonos niekas neleido. Teko važiuoti pirmyn. Kanadiečių muitininkai pasirodė reiklesni.

Patikrinę pasus, pasieniečiai 3 leido važiuoti į Kanadą, nors mes to nepageidavome, nes paprasčiausiai pasiklydome. Tačiau nepanoro įsileisti į savo šalį dviejų mūsų bendrakeleivių, nes jie į Ameriką buvo atvykę su vizomis ir turėjo senus (žalios spalvos) pasus. Iš jų pareikalavo vizų vykti į Kanadą. Žinoma, jie jų neturėjo. Todėl buvo siunčiami atgal į Jungtines Amerikos Valstijas, iš kur atvyko. Mes (trys asmenys) turėdami

naujus (raudonos spalvos) pasus galėjome be jokių vizų vykti į Kanadą. Šito mes patys nežinojome ir nesiruošėme lankytis Kanadoje.

Grįžome visi penki atgal prie Niagros šelstančių krantų, bet teko sugaišti nemažai laiko, kol perėjome amerikiečių patikrinimą. Eilėje laukė didelis būrys žmonių vykstančių iš Kanados į JAV. Sugaišome apie 2 val. Dėl to nebuvo pikta, juk kelionėje visko pasitaiko. Tokie netikėtumai netgi pakelia nuotaiką.

Manau, kad taip atsitiko ne tik mums. Pasiklysti tarp JAV ir Kanados labai lengva. Važinėjant per daugybę tiltų europiečiams nelengva susigaudyti. Kad panašių klajoklių kaip mes būtų mažiau, reikėtų daugiau informacijos, artėjant prie dviejų valstybių sienos. Amerikiečiams ir kanadiečiams turbūt panašių problemų nebūna. Bet mums, atvykusiems iš Lietuvos, be jokio reikalo tenka gaišinti pasienio darbuotojus ir patiems siek tiek pasinervinti.

Reikia pažymėti, kad Amerikos ir Kanados muitininkai kultūringi, mandagūs. Jie nepriekaištavo, jog mes žioplinėjome, kad nuvažiuavome ten, kur mums nereikėjo važiuoti. Bet sužinojome, kad nauji lietuviški pasai (raudonais viršeliais) turi galią. Juos pripažįsta visas pasaulis.

Artimeji, kviesdami svečius į Ameriką iš Lietuvos, turėtų priminti, kad jie prieš išvykdami pasikeistų pasus. Su naujo pavyzdžio lietuviškais dokumentais galima aplankyti Kanadą ir kitas šalis.

Joseph Bernot, gyvenantis **Union, NJ**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiui paremti. Labai ačiū už Jūsų auką.

Laima Braune, gyvenanti **Oak Brook, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Labai ačiū.

Stasys Zukauskas, gyvenantis **Chicago, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir remiate.

Palangoje – dailininkės iš Cleveland paroda

Antano Mončio name-muziejuje, S. Daukanto g. 16, Palanga, 2009 m. liepos 18 d. – spalio 4 d. vyksta Tarptautinis meno festivalis „Antano Mončio dienos 7“. Dalyvauti festivalyje pakviesta dailininkė iš Cleveland Nijolė Vedegytė-Palubinskienė. Jos darbų paroda „Grafika“ muziejuje atsidaro rugsėjo 5 d. Parodos atidaryme dalyvaus pati autorė. Pakalbinome dailininkę N. Vedegytę-Palubinskienę prieš jai išvykstant į Lietuvą.

– **Esate žinoma Amerikos meno mylėtojiui, dalyvavusi ne vienoje parodoje, laimėjusi ne vieną premiją. Kur buvo ta pradžių pradžia, atvedusi Jus į meno kelią?**

– Kiek prisimenu savo ankstyvą vaikystę, vis piešiau. Mama sakydavo, kad gimiau su pieštuku rankoje. Kai dovanų gavau spalvotus pieštukus ir pirmuosius dažus, negalėjau tą naktį miegoti. Tai ir buvo mano pradžia į meną.

– **Mažai kas iš JAV atvykusių lietuvių pasirinko menininko kelią. Ar nekankino abejonės, kad „iš menų duonos nevalgysi“?**

– Taip, aš buvau iš tų pirmųjų po karo atvykusių, kurie pradėjome studijuoti meną Jungtinėse Amerikos Valstijose. Jokių kančių ir abejonų dėl ateities neturėjau, tik rūpestį, kaip patekti į Meno institutą. Pinigų nėra. Šeima nemaža, tėvai padėti negalėjo. Baigusi gimnaziją vienus metus dirbau fabrike, nes stipendijų meno studijoms tuo metu nebuvo įmanoma gauti. Pagaliau įstojau į Meno institutą. Gavusi paramą iš lankomos mokyklos, dirbant per šventes ir visas atostogas, spaudžiant centą prie cento pasisekė baigti.

– **Gyvenate „provincijoje“ – ne Čikagoje, ne New York, ne Los Angeles. Ar menininkas provincijoje nepasijunta vienišas, nesuprastas ir nereikalingas? Juk visi talentingesni veržiasi į „centrus“?**

– Jūsų vadinamoje „provincijoje“, dailininkas nėra nei vienišas, nei nesuprastas, nei nereikalingas. Mūsų „provincijoje“ yra vienas didžiųjų meno muziejų JAV, modernaus meno muziejus, Meno institutas, į kurį atvažiuoja studijuoti ne tik iš Europos, bet ir iš Azijos, daugybė muziejų, pasaulinio garso Clevelando orkestras, Muzikos institutas, trys universitetai, penkios kolegijos, garsioji Cleveland klinika ir t. t.

– **Kaip nusiteikiate darbui? Turite darbo tvarkaraštį, ar dirbate tik tada, kai Jus aplanko Mūza?**

– Netikiu Mūzomis, tikiu darbo drausme. Gyvenimas susideda iš šviesių ir tamsių valandų, kurias reikia nugalėti, o belaukiant įkvėpimų ir Mūzų, gali jų niekada nesulaukti.

– **Nors dirbote ir kitose meno srityse, tačiau tikriausiai nesuklysiu pasakiusi, kad daugiausia dirbote grafikos srityje. Kodėl pasirinkote grafiką?**

– Studijavau tapybą, bet šalutinė sritis buvo grafika. Kai vaikai buvo maži, daug saugiau buvo pjaustyti lentas, taip jas ir pamėgau. Grįžau į institutą pagilinti oforto technikos.

Dailininkė
Nijolė Vedegytė-Palubinskienė

Kažkaip nejučiomis šone liko tapyba.

– **Medžio, lino raiziniai, ofortai. Kuri technika artimiausia Jūsų „dūšiai“?**

– Pakaitomis dirbu visomis technikomis, kartais „užkliūvu“, ir prabėga keleri metai. Mažiausiai mėgstu lino raizinius – jie nejautrūs, o medis yra gyvas. Juodai-balti medžio raiziniai arčiausiai prie širdies.

– **Dažnai kuriate ciklus. Kodėl Jums tai įdomu?**

– Mėgstu ciklus. Pasinėjus į temą – tiek minčių, tiek vaizdų. Negaliu apsiriboti. Taip ir gimsta tie ciklai.

– **Laikui bėgant atradote monotipiją. Kas patraukė prie jos? Kas lemia kūrinio medžiagos pasirinkimą?**

– Monotipija – tai artimiausia tapybai – grafikos technika. Nutapai, bet nuo jo padarai spaudą ant popieriaus. Tai lyg grįžimas į tapybą. Prieš keliolika metų, naktį važiuojant per Allegheny kalnus, kilo audra. Aprius audrai atsivėrė mėnulio nušviesti kalnai, nepaprastas vaizdas, nerealus, kaip iš kito pasaulio. Liko šis vaizdas atmintyje. Išgauti šią nuotaiką panaudojau monotipijos techniką, naudojant žaliai mėlyną spalvą. Ši spalva pasikartojo „Parkų, Psalmių“ cikluose, o į „Panoramas“ įjungiau įvairias spalvas. Dabar Allegheny kalnai jau atsiranda juodai-baltuose medžio raiziniuose. Kalnuose jaučiu dramą ir stiprias formas. To nebandžiau išgauti ofortuose – jie man alsuoja ramybę.

– **Jūsų darbuose vyrauja gamta. Ar tai tėvynės elgesys, ar jaučiatės esanti gamtos vaikas?**

– Nuo vaikystės buvau gamtos vaikas. Valandų valandas išgulėdavau pievoje žiūrėdama į debesis. Stebėdavau kaip jie slenka, rutuliojasi įvairiose formose, sukurdami tai vieną, tai kitą vaizdą. Aplink – žiogų čirškimas. Pažinojau visas pievų gėles ir žoleles. Aplankiau tą pievą praeitą rudenį, bet ji jau ne ta, tik Nemunas tas pats, padūmavęs pro vakaro miglas. Tai mano vaikystės Lietuva, kurios nuotrupos netikėtai atsiranda

mano peizažuose.

– **Nustebino darbuose atsiradusios gėlės – tai visiškai nauja Jūsų kūryboje. Atrodo, kad „atradote“ spalvą, kurios ankstesniuose Jūsų kūriniuose nebuvo daug. Kas atsitiko?**

– Gėlės atsirado labai netikėtai. Bandžiau naują techniką – nuo vienos medžio lentos išgauti daug spalvų (*reduction technique*). Gėlių tema tam labai tiko. Apvaldžiusi šią techniką perėjau į peizažus. Gėlės liko mano poilsio užsiėmimas. Puiki mankšta smegenims, padarysi klaidą – nebepataisysi.

– **Kas Jums yra kūryba – ėjimas užsibrėžtu keliu, naujovių ieškojimas, svajonių įgyvendinimas?**

– Svajonės įgyvendintos. Ėjau užsibrėžtu keliu, gal šiek tiek nuklysdama. Monotipijoje radau kažkada „nuėjusios“ tapybos malonumą. Su kiekvienu darbu atrandu staigmenų.

– **Kalbama, kad menininkai niekina buitį. Auginate vaikus. Ar nebuvo sunku suderinti žmonos, mamos, namų šeimininkės ir menininkės pareigas?**

– Buities, kurią pasirinkau, nesigailiu. Stengiausi kiek galima suderinti šeimos pareigas. Devynerius metus kūryba buvo sustojus, bet, pradėjus į vaikų darželį leisti jauniausią vaiką, atsirado daugiau laiko. Šeima daug kur talkino, prisitaikė ir padėjo.

– **Ar Jūs laiminga, kad dukra pasekė Jūsų pėdomis?**

– Esu patenkinta, kad dukrė Lina pasekė mano pėdomis. Ji pasirinko metalo apdirbimo ir juvelyrikos techniką. Ši sritis man buvo svetima, bet iš jos daug ko išmokau, susidomėjau ir pamėgau. Be to, puiku turėti savo asmeninę kritikę.

– **Ar menate savo pirmąją parodą?**

– O taip. Tai įvyko 1955-iais, baigusi Meno institutą patekau į Cleveland meno muziejus pavasarinę parodą, kur rodžiau grafikos darbą. Gavau šios parodos garbės pažymėjimą. Tai buvo puikus paskatinimas ateičiai. Gaila, pamiršau, koks tai buvo mano darbas.

– **Daugelį išeivijos lietuvių kraštiečiai kviečiasi į įvairiausius renginius Lietuvoje. Nesate**

žemaitė, tačiau rugsėjo 5 d. Antano Mončio muziejuje, Palangoje, atidaroma Jūsų paroda. Kaip žemaičiai „atrado“ suvalkietę?

– Žemaitis iš Kretingos atrado suvalkietę Cleveland. Kažkada, atvykęs iš Paryžiaus, mūsų namuose apsilankė skulptorius Antanas Mončys. Po jo mirties susirašinėjau laiškais su jo seserimi Birute Turauskiene. Jau prieš keletą metų buvau pakviesta surengti parodą A. Mončio muziejuje. Atsisakiau. Pereitą rudenį, nuvykusi pirmą kartą į Lietuvą, apsilankiau muziejuje, vėl buvau pakviesta. Daug abejoju. Šių metų vasario mėnesį gavau laišką iš muziejaus, kad mano būsimą parodą parems Lietuvos Kultūros rėmimo fondas ir ji įvyks rugsėjo mėnesį. Tokio pasiūlymo negalėjau atsisakyti. Buvo daug problemų su kūrinių siuntimu. Į pagalbą su nuoširdumu atėjo LR garbės konsulė Cleveland Ingrida Bublienė.

– **Kokius darbus vežate į Lietuvą?**

– Kadangi ši mano paroda Lietuvoje yra pirmoji, pristatau platesnį savo kūrybos laikotarpį. Lietuvos žiūrovai pamatys 44 oforto, lino ir medžio raizinių technikomis atliktus darbus. Monotipijų atsisakiau dėl formato dydžio.

– **Kokie jausmai lanko Jus galvojant apie artėjančią parodą? Ką jums reiškia Lietuva? Ar tai tik nostalgija, ar šalis, kurioje norėtumėte kurti?**

– Kiekviena paroda yra išgyvenimas, tai dailininko prisistatymas publikai, ši kartą – Lietuvai.

Lietuva buvo ir yra mano širdyje. Nuo jos niekada nenutolau. Aišku, galėčiau kurti Lietuvoje, bet realybė – mano namai, tėvų kapai, vaikų ateitis – yra čia.

– **Kuo dar šiomis dienomis (be pasiruošimo parodai Lietuvoje) gyvena dailininkė Nijolė Vedegytė-Palubinskienė? Ar turi Ji dar neįgyvendintų svajonių?**

– Turiu daugybę naujų idėjų. Po parodos grįšiu prie neužbaigtų jūrų panoramos diptikų. Tai mano ateities darbai.

– **Ačiū už pokalbį ir sėkmingos Jums parodos.**

Kalbino Laima Apanavičienė

N. Vedegytė-Palubinskienė. „Parke“ Nr. 4. Ofortas.

AUKOJO LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI

- \$300** Angelė Katelytė-Lawler, Chicago, IL.
- \$250** Maksiminas Karuža, Fredericksburg, VA (viso \$1,850).
- \$200** John ir Agatha (Reiskis) Dancy, Redondo Beach, CA (viso \$1,200); Mindaugas ir Lydia Griauzdės, Riverside, IL (viso \$500); Angelė Kate-
lienė, Chicago, IL (viso \$450); Vitalis Lembertas, Santa Monica, CA (viso
\$1,350); Dalė Meckauskas, Fishers, IN (viso \$900); Viktoras ir Leokadija
Milukai, Plainview, NY (viso \$2,400); Ted Navickas, Coeur d’Alene, ID
(viso \$750); Zita Petkus, Kirkland WA (viso \$435); Aldona Šmulkštienė,
Chicago, IL (viso \$2,750); Vilija Thomas, Coppell, TX; Eugenijus Vilkas,
Valencia, CA (viso \$1,075).
- \$100** Danutė Baltramonaitienė, Chicago, IL (viso \$665); Algimantas Dru-
seikis, Rochester, NY (viso \$800); Walter Klossis, Glendale, NY (viso \$910);
Juozas Mačiulaitis, Sunny Hills, FL (viso \$1,050); Vytautas Mažeika, Col-
bert, GA (viso \$250); Domas ir Ada Misiuliai, Homer Glen, IL (viso \$640);
Bronius Nainys, Lemont, IL (viso \$300); Egidijus ir Vida Radveniai, Glen-
dale, CA (viso \$900); Algirdas Vaitkus, Mission Viejo, CA; Viktorija ir An-
tanas Valavičiai, Chicago, IL (viso \$1,100).
- \$75** Vanda Bagdonas, Daytona Beach, FL (viso \$795); Janina ir Feliksas
Bobinai, Berwyn, IL (viso \$623).
- \$70** kpt. Albert Mikutis, Philadelphia, PA (viso \$580).
- \$50** Baltimorės Choras per Albin Prascus, Baltimore, MD; Rimantas Bitėnas,
Bronxville, NY (viso \$475); Roma Čepulis, Willoughby, OH (viso \$600);
Ona Daugirdienė, Burr Ridge, IL (viso \$175); Van Domanskis, Jupiter, FL
(viso \$150); V ir S. Fledzinskai, Camarillo, CA (viso \$150); Vito Gruzdis,
Euclid, OH (viso \$475); Aniceta Januškienė, Milton, MA (viso \$325); Ma-
ria Jasėnas, Medford, NJ (viso \$270); Emilija Kantas, Chicago, IL (viso
\$150); Povilas Karosas, New Britain, CT (viso \$400); Richard Klementa-
vičius, Gulf Breeze, FL (viso \$350); Antanas ir Žibutė Masaičiai, Delran,
NJ (viso \$375); Aldona ir Petras Meilus, Orland Park, IL (viso \$600); Eve-
lina Mickevičius, Burlingame, CA; Emilia Mikalonis, Mar Vista, CA (viso
\$75); Vita Neverauskas, Sterling Hts, MI (viso \$80); Antanas Osteika,
Warren, MI (viso \$580); Alexander Petrauskis, Euclid, OH (viso \$555);
Justinas ir Regina Pikūnai, Haiku, HI (viso \$150); Marija Radzevičius,
Chicago, IL (viso \$100); Rimantas ir Stasė Ramanauskai, Lemont, IL (viso
\$350); Marija Remienė, Westchester, IL (viso \$1,250); Julius Staniškis,
Macedonia, OH (viso \$150); Mikalina Stančikas, Los Angeles, CA (viso
\$500); Ona Strimaitis, Putnam, CT; Rimas Sužiedėlis, Estero, FL; Algi-
mantas ir Rugilė Slapkauskai, Glen Ellyn, IL (viso \$275); Milda Tomkutė,
San Diego, CA (viso \$115); Alfonsas Tumas, Simi Valley, CA (viso \$575);
Marytė ir Juozas Vizgirdai, Putnam, IL (viso \$375).
- \$40** Henrikas Laucius, Union Pier, IN (viso \$585).
- \$30** Onė Adomaitienė, Sunny Hills, FL (viso \$1,330); Jurgis Bubnys, Chica-
go, IL (viso \$50); Irena Jankauskas, Germantown, MD (viso \$60); Rimas
Lukas, Interlaken, NJ (viso \$50); Viktorija Zakaras, Santa Barbara, CA
(viso \$120).
- \$25** Liucija Beržinskas, Juno Beach, FL (viso \$125); Ramūnas Bigelis, Con-
gers, NY (viso \$185); Liuda Butikas, Plainfield, IL (viso \$190); Algirdas ir
Ramutė Cesnavičiai, Richmond Hill, NY (viso \$875); Algirdas ir Regina
Dapkai, Osterville, MA (viso \$300); Birutė Donovan, Monroe Township,
NJ; Algis Garolis, Portland, OR (viso \$175); Algimantas ir Teresė Gečiai,
Huntington Valley, PA (viso \$120); Zigmąs ir Virginia Grybinai, O Fallon,
IL (viso \$205); Algimantas ir Virginija Gureckai, Germantown, MD (viso
\$175); Rimas Yurkus, Denver, CO; Donata Karuža, Oak Lawn, IL (viso
\$745); Gražina Kenter, Danbury, CT (viso \$875); Marytė Krisiukėnas, Mil-
ton, MA; Marija Kuprienė, Cicero, IL (viso \$225); Jurgis ir Gerda Les-
kauskai, Naperville, IL (viso \$120); Casimir Marcinkevičius, Chagrin
Falls, OH; Vytenis Miškinis, Cleveland, OH (viso \$525); Margaret Petri-
kas, St. Petersburg, FL (viso \$200); Vladas ir Gražina Plečkaičiai, Rich-
mond Heights, OH (viso \$225); Gintas Simonaitis, Mashpee, MA (viso
\$40); Vladas Sinkus, Lemont, IL (viso \$440); Sofija Skobeikienė, Lin-
denhurst, NY (viso \$85); James Stokas, Stuart, FL; Vytautas Šarka, Cas-
hiers, NC (viso \$175); Jonas ir Marija Šimoniai, Santa Barbara, CA (viso
\$155); Richard Slepetyš, Brick, NJ; Valeria Vaičjurgienė, Dorchester, MA;
Algis Vydas, Holden, ME (viso \$150); Vytautas Zelenis, Reseda, CA (viso
\$50); Algirdas Zikas, Canton, MA (viso \$100).
- \$20** Joseph Blazys, Holliston, MA (viso \$145); Zenon Dučmanas, Wickliffe,
OH (viso \$140); Elena Jasaitienė, St. Petersburg, FL (viso \$240); Jonas
Jonynas, Berlin, CT (viso \$195); Pranas Jurkus, Lockport, IL (viso \$50);
George Juskaitis, Mission Viejo, CA (viso \$95); dr. Joseph Kalvaitis, Chi-
cago, IL (viso \$115); Irena Kerelis, Palos Park, IL (viso \$1,450); Violet
Kraujalis, St. Petersburg, FL; Petras Matekūnas, Manhasset, NY (viso
\$200); Algirdas Nakas, Sunny Hills, FL (viso \$1,020); Algis Nenorta,
Munster, IN; Marta Palys, Richmond Hill, NY (viso \$70); Sofija Pumputis,
Downers Grove, IL (viso \$40); Kazė Ratnikas, Sunny Hills, FL (viso \$60);
Leonas ir Ona Sabaliūnai, Ann Arbor, MI; Lucia Tarvydas, Edina, MO;
Anelė ir Antanas Vosylius, Los Angeles, CA (viso \$30).
- \$15** Genovaitė Narbutas, Vista, CA (viso \$105); Danutė Uogintas, Waterbury,
CT (viso \$95).
- \$10** Irena Aizinas, Oak Lawn, IL; Aldona Baltch-Gravrogkas M.D.; Menands,
NY (viso \$40); Irena Beinarauskienė, Chicago, IL (viso \$40); Ona
Barauskas, Woodhaven, NY (viso \$125); William Montvila, Ozone Park,
NY (viso \$20); Eva Paulauskas, Chicago, IL (viso \$50).
- \$5** Emilia Sadonis, Verona, NJ (viso \$25); John Lauce, Westminster, CO (viso
\$25); J. V. Lopatauskas, Santa Monica, CA (viso \$265)

Lietuvos Partizanų Globos Fondas nuoširdžiausiai dėkoja visiems auko-
jusiems Lietuvos partizanų šalpai.

Lietuvos Partizanų Globos Fondas
2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629

Ant nubaltintos kluono sienos Vekeriotiškės kaime parodyta beveik 50 trumpų
filmų.

Lietuvos kaimo žmonės moka ir dirbti, ir linksmintis

ALGIS VAŠKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Lietuvos kaime gyvenantys žmo-
nės moka ne tik visus darbus nu-
dirbti, bet ir puikias šventes organi-
zuoti. Tai įrodė neseniai Marijampo-
lės apskrities kaimuose vykusios
šventės.

Netoli Šunskų, Vekeriotiškės kai-
me, yra viena gražiausių šiame
krašte Irenos ir Algio Alenskių sody-
ba. Išpuoselėta, rūpestingų rankų
prižiūrima sodyba garsėja ne tik dar-
bščiais šeiminingais – čia kasmet
susirenka ir kino mėgėjai. Kinas ro-
domas ypatingu būdu – ant kalkėmis
nubaltintos kluono sienos, o žiūro-
vams, kurių kasmet susirenka vis
daugiau, vietoj kėdžių pasiūlomi pre-
suoto šieno ryšuliai, Suvalkijoje vadi-
nami „kitkomis“.

Sumanymas rodyti filmus ant
šios sodybos kluono sienos filmus ke-
liems jauniems vietos televizijos ope-
ratoriams kilo dar 2003 metais. Pir-
masis festivalis, gavęs „Balto kluono“
pavadinimą, dar nebuvo didelis – 15
autorių tada pristatė 20 trumpų iki 3
minučių trukmės filmų. Šiemet festi-
valis išaugo – per pustrėčios valan-
dos parodyti 49 filmai, kuriuos
sukūrė 31 autorius.

Organizatoriai šį festivalį visada
rengia per mėnulio pilnatį, nes tokiu
laiku paprastai būna gražus oras.
Taip buvo ir šįkart – filmus pradėta

rodyti jau sutemus, 10 valandą vaka-
ro ir baigta pusvalandį po vidurnak-
čio, kai danguje švietė didžiulė mė-
nulio pilnatis.

Festivaliui iš anksto rengiasi ne
tik jo organizatoriai, bet ir Vekeriotiš-
kės kaimo žmonės – jie padeda kai-
mynams Alenskams pasiruošti, riša
„kitkas“, priskina gėlių, o, atėjus va-
karui, pasipuošia ir skuba žiūrėti ki-
no. Šiemet į šį nedidelį kaimą suva-
žiavo beveik tūkstantis žmonių, ku-
rie automobilius paliko aplinkiniuose
ūkininkų laukuose.

Filmus kuria įvairiausi žmonės –
automechanikai, operatoriai, net ir
Šunskų klebonas Remigijus Gaidys,
šiemet parodęs filmuką apie kačių ir
šunų santykius. Kūrėjai iš Marijam-
polės, Vilniaus, Šiaulių, kitų Lietuvos
miestų šiemet pristatė filmus apie
politines aktualijas, pasišaipė iš vi-
suomenės blogybių – šykštumo, alko-
holizmo. Festivalio dalyviai kasmet
vis jaunėja – šiemet filmus parodė ir
devynerių bei dvylikos metų kūrėjai.

Vienas iš pagrindinių šio festiva-
lio sumanytojų, buvęs kelių Lietuvos
televizijų operatorius Linas Natkevi-
čius prieš kelerius metus išvyko gy-
venti į Jungtines Amerikos Valstijas,
tačiau jo sumanytas renginys nežlu-
go. Pernai L. Natkevičius buvo į festi-
valį sugrįžęs specialiai iš Florida vals-
tijos, Cocoa Beach miesto, kur tuo
metu gyveno, o dabar jis su šeima įsi-
kūręs netoli New York miesto.

Beveik tūkstantis žiūrovų kiną po atviru dangumi žiūrėjo įsitaisę ant šieno
ryšulių ar žolės.

A. Vaškevičiaus nuotraukos.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa** rugpjūčio 22 d., šeštadienį, 2:30 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje kviečia į susirinkimą. Bus kavutė.

♦**Sekmadienį, rugpjūčio 23 d.**, Baltijos jūrų šaulių kuopa ir Jaunimo centras organizuoja legendinio Baltijos kelio 20-sias metines. Paminėjimą pradėsime 10:30 val. r. šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje su vėliavų įnešimu. Po Mišių Centro kavinėje – minėjimas, išpūdžių pasidalinimas. Bus cepelinai.

♦**Kviečiame visus visus dalyvauti** ALT Sąjungos Čikagos skyriaus rengiamoje gegužinėje, kuri įvyks rugpjūčio 23 d., 12 val. p. p. Ateitininkų namų ažuolyne (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL). Muzika, maistas, loterija. Atvykite pabendrauti su draugais.

♦**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai visus kviečia kartu paminėti 102-ąsias kongregacijos įkūrimo metines ir rugpjūčio 29 d., šeštadienį, dalyvauti šv. Mišiose bei pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų pašalinta Palaimintąja. Šv. Mišios bus aukojamos seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Po Mišių – kazimieriečių auditorijoje kavutė ir vasaros šventė, kuri tęsis iki 2 val. p. p. Daugiau informacijos tel.: 773-776-1324.

♦**Pasaulio lietuvių centras** rengia Vasaros gegužinę, kuri vyks sekmadienį, rugpjūčio 30 d., 12:30 val. p.p. Kviečiame visus dalyvauti šioje šventėje, susitikti su draugais, skaniai pavalgyti, pasidžiaugti smagia muzika ir išbandyti laimę loterijoje.

♦**Santaros-Šviesos 56-ajame** suvažiavime šeštadienį, rugsėjo 12 d., įvyks susitikimas su LR prezidentu Valdu Adamkumi.

♦**Sekmadienį, rugsėjo 13 d.**, Santaros-Šviesos 56-ajame suvažiavime vyks diskusija „Kokios Lietuvos/Vilniaus pasaulinio įvaizdžio mes norim ir kaip jį pasiekti“. Diskusijoje dalyvaus Algis Mickūnas, Laimonas Briedis, Vygandas Šiurkus. Pokalbį ves Raimundas Mieželis.

♦**Atkreipiame tėvelių, norinčių** užregistruoti savo vaikučius į Pipirų ratelį dėmesį. Pasikeitę registracijos telefono numeris. Visais klausimais nuo šiol kreipkitės į Ingridą Naudžiū-

tę-Sherpitis tel.: 312-288-7443. Rudens semestras prasideda 2009 m. rugsėjo 14 d. Registracija vyks iki rugsėjo mėn. pabaigos.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Worcester (MA) lietuvių moterų sąjunga** maloniai kviečia visus į vasaros pabaigtuvių mugę, kuri įvyks rugpjūčio 30 d. Maironio parke, 52 So. Quinsigamond Ave., Shrewsbury, MA. Šventę pradėsime nuo 12 val. p. p. 1 val. p. p. – pietūs. Dėl papildomos informacijos skambinkite Vėrai tel. 508-615-8146 arba Irenai tel. 508-799-5469.

♦**Rugsėjo 10 d., ketvirtadienį**, Rizzoli knygyne, 31 W. 57th Street, New York City (tarp 5-os ir 6-os Ave.) nuo 5:30 val. p. p. iki 7 val. v. vyks Laimono Briedžio knygos „Vilnius-City of Strangers“ sutiktuvės.

Laimonas Briedis

VILNIUS City of Strangers

♦**Lituanistinės mokyklėlės** pamokos Šv. Andriejaus lietuvių parapijos patalpose, 19-ta ir Wallace St., Philadelphia, PA, vyks sekmadieniais nuo 9 val. r. iki 2 val. p. p. (su pertrauka 10:30 val. r. dalyvauti lietuviškose mišiose). Mokykloje veiks vaikų darželis, paruošiamoji klasė (Kindergarten), angliškai kalbančiųjų bei 1–8 mokyklinės klasės. Smulkesnę informaciją apie mokyklą rasite tinklalapyje: www.phillylac.org.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Knygos

„**Draugas**“ –100.
Už tikėjimą ir lietuviybę
sutiktuvės vyks
spalio 4 d., sekmadienį,
Lietuvių dailės muziejuje,
Pasaulio lietuvių centre,
14911 127th St.,
Lemont, IL 60439.
Pradžia 12:30 val. p. p.
Apie knygą kalbės
dienraščio bendradarbis
Aleksas Vitkus.

Norintys galės šią knygą įsigyti. Užsisakę ir sumokėję už knygą ją gali atsiimti „Draugo“ administracijoje darbo dienomis nuo 9:30 val. r. iki 4:30 val. p.p. Tie, kurie neužsisakė knygos, ją gali nusipirkti „Draugo“ knygynėlyje. Perkantiems knygą dabar – ji kainuoja 45 dol. JAV (išskyrus Illinois valstiją) gyvenantiems žmonėms su persiuntimu knyga kainuoja 50 dol. Illinois valstijos gyventojai už siuntimą paštu dar turi pridėti papildomą 4.61 dol. mokestį (sales tax). Tad šie gyventojai iš viso už knygą su persiuntimu moka 54.61 dol. Čekius rašyti: „Draugas“. Siųsti „Draugo“ administracijai adresu: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

ŠALFASS RENGINIAI

Lengvosios atletikos varžybos Clevelande

Tradicinės Clevelando LSK „Žaibo“ lengvosios atletikos varžybos ir 2009 metų ŠALFASS pirmenybės vyks 2009 m. rugsėjo 13 d., sekmadienį, Villa Angela – St. Joseph High School stadione, Lake Shore Blvd. ir East 185th Street sankryžoje, Cleveland, Ohio.

Varžybas vykdyti numatoma šiose klasėse: vyrų (19–29 m. imtinai), moterų 17–29 m.); Jaunių A 17–18 m., jaunių ir mergaičių B (15–16 m.), berniukų ir mergaičių C (13–14 m.), D (11–12 m.), E (9–10 m.), F „molekulių“ (7–8 m.), G „atomų“ (6 m. ir jaunesnių) ir visų klasių vyrų ir moterų veteranų („Masters“) – 30–34 m., 35–39 m. ir t. t. kas 5 metai.

Vaikų ir jaunimo sugrupavimas vyks pagal dalyvio amžių, kuris bus 2009 m. **gruodžio 31 d.** Vyrų,

moterų ir veteranų – pagal dalyvio **amžių varžybų dieną.**

Varžybų pradžia – 12 val. p. p. **Registracija** – nuo 11 val. r. Galutinė varžybų eiga bus nustatyta pasibaigus registracijai.

Išankstinė registracija – iki rugsėjo 7 d. imtinai, adresu: **Algirdas Bielskus**, 18621 Neff Rd., Room C-208, Cleveland, OH 44119-3018, USA. Tel. 216-481-3785. El. paštas: vciurlionis@msn.com Website: www.zaibas.org

Registruojantis prašome pranešti bent apytikrą dalyvių skaičių ir amžių. Kiekvienu atveju, praneškite mums jūsų sprendimą. Galutinė registracija bus priimama varžybų dieną.

Clevelando LSK „Žaibas“ ŠALFASS centro valdyba

Atviras teniso turnyras „Chicago 2009“

Čikagos Amerikos lietuvių teniso klubas rengia atvirą teniso turnyrą „Chicago 2009“ 2009 m. rugsėjo 5–6 dienomis, Oak Lawn Racquet, Fitness & Gymnastics Center (Teniso klube), Oak Lawn, IL. Šio turnyro metu vyks ir **2009 ŠALFASS teniso pirmenybės.**

Dalyviai gali užsiregistruoti tinklalapyje: www.tennis.gan.lt

Daugiau informacijos: tel. 708-288-4531 (Vytautas Balčiūnas) arba el. paštu: audrius@sbeglobal.net

ŠALFASS teniso sekcija

„DRAUGO“ ŠIMTMEČIO POKYLIS

vyks
spalio 17 d., šeštadienį,
Willowbrook pokylių salėje
8900 Archer Ave., Willow Springs, IL 60480.

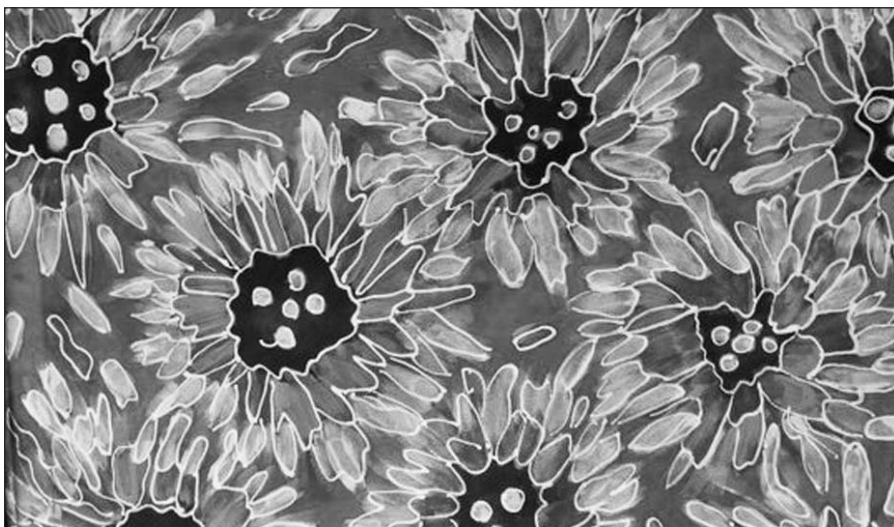
Iškilmingo pokylio pirmininkas – **dr. Jonas Prunskis**
Garbės svečias – Lietuvos užsienio reikalų ministras
Vygaudas Ušackas

Kokteiliai – 5 val. p. p., vaisės – 6 val. v.

Bilietus (100 dol. asmeniui) galima įsigyti

„Draugo“ administracijoje, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Tel.: 773-585-9500; Fax.: 773-585-8284

Rugpjūčio 15 dieną, ryto panoramos „Išjunk siurblių“ vieninteliame tokiaame Lietuvoje aukcione, žiūrovai galėjo laimėti dailininkės iš Čikagos Magdalenos Stankūnienės keturių paveikslų ciklą „Medeinos sodai“. Lietuvių išeivijos menininkė mielai sutiko juos padovanoti išskirtiniams aukcionui, kuriame surinktos lėšos atitenka Vilniaus kūdikių namų žaidimo aikštelės projekto įgyvendinimui.